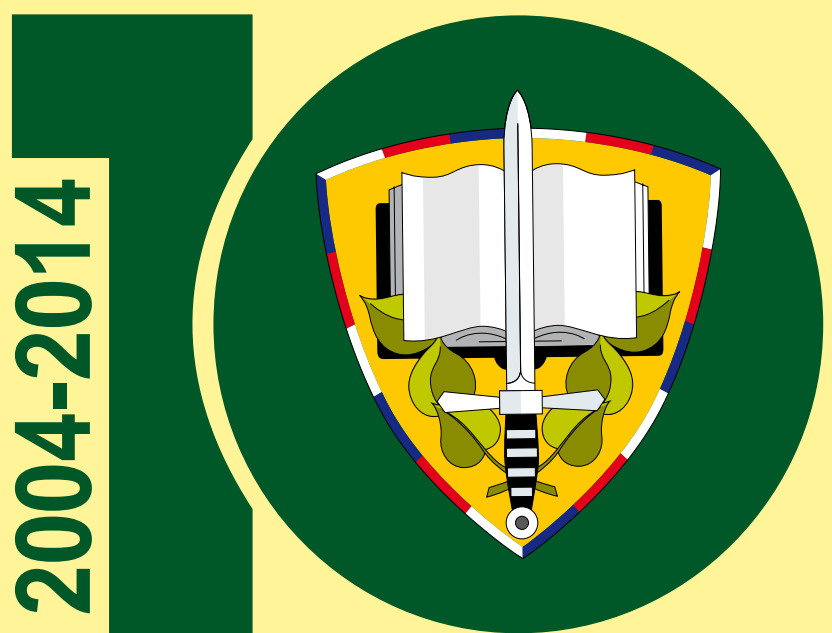

LISTY UNIVERZITY OBRANY

2004-2014

UNIVERZITA OBRANY

DUBEN 2014

22. května 2014

MEZINÁRODNÍ SPORTOVNÍ DEN rektora-velitele Univerzity obrany

Zahájení v 7.30 hodin

Vyhlášení výsledků v 15.00 hodin

Stadion UO v kasárnách Jana Babáka

SOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNY

Streetball – přebor UO

Plavání – přebor UO

Tenis dvouhra – přebor UO

Plážový volejbal – přebor UO

Nohejbal

Malá kopaná

Military quadriatlon

Vojenské lezení

Squash – i nesoutěžní disciplína

Florbal

Střelba z pistole

NESOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNY

Bowling

Turistika

Netradiční sporty – Molcky, Kubb

Vyjížd'ka na kánoích a jachting

Zumba

Cyklistika

SOUČÁST SPORTOVNÍHO DNE

Výroční přezkoušení stálého stavu

Profesní přezkoušení stálého stavu

Přihlášení do soutěží:

<https://intranet.unob.cz/>

Aplikace „Přihlašování na akce a soutěže“

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 10 / číslo 4
akademický rok 2013/2014

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Viktor Sliva
viktor.sliva@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor prezentační a produkční
Vojenského historického ústavu,
Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OPP VHÚ a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 10. 4. 2014
Číslo 4 vyšlo: 25. 4. 2014

Z OBSAHU

Státní tajemník MO
navštívil univerzitu 2

Univerzita obrany
slavila Den učitelů 4-5

Studenti UO se zapsali
do registru dárců dřevě 7

Nový studijní obor
přilákal zájemce 11

Úspěch studentů UO
na sympoziu AFCEA 22

Pravidelné diskusní
večery na kolejích 23

EDITORIAL

Březen - za kamna . . .

Lidová pranostika říká: Březen - za kamna vlezem, duben - ještě tam budem... Letošní začátek dubna opravdu tuto pranostiku potvrdil. Počasí se jako mávnutím proutku zlomilo a na horách začal opět padat sníh. Plány na výlety bylo proto nutné rychle přehodnotit, poohlédnout se v duchu pranostiky po nějakém teplém místěčku, vytáhnout nějakou pěknou knihu... Pro někoho to byla příležitost vytáhnout knihu vlastní - rozepsanou bakalářskou či diplomovou práci - a dát se spíš do psaní než do čtení. Termín odevzdání závěrečných prací začíná totiž klepat na dveře a není jednoduché naplnit všechny podmínky, které jsou pro závěrečné práce předepsány. Navíc letos je třeba nezapomenout na nový fenomén - UNI. Věřím, že všichni jsou již s touto zkratkou seznámeni (znamená Určené Neutajované Informace) a že jsou rovněž seznámeni s tím, jak s tímto typem informací v rámci

bakalářské či diplomové práce zacházet.

Takže až sluníčko nás bude každý den intenzivně zahřívát, věřím, budou všechny práce tam, kde mají být - tedy vloženy do informačního systému školy - a vy se budete moci vrátit k plánům na jarní vycházky, protože ta prvopočáteční dubnová sibérie přece nemůže trvat dlouho.

Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Státní tajemník MO se seznámil s působností Univerzity obrany

Hospodárnost, efektivita, nová vzdělávací strategie, výsledky vědecko-výzkumné činnosti, možnosti investičního rozvoje školy byly hlavní oblasti, o které se zajímal státní tajemník ministerstva obrany Mgr. Daniel Koštoval při návštěvě Univerzity obrany.

V úvodu pracovního jednání s vedením Univerzity obrany, které se uskutečnilo 11. března 2014, se státní tajemník seznámil s úkoly, působností a záměry dalšího rozvoje univerzity. „Dlouhodobě chceme Univerzitu obrany rozvíjet jako mezinárodně uznávanou a vojensky profilovanou státní vysokou školu univerzitního typu zabezpečující přípravu personálu dle požadavků a potřeb Armády České republiky,“ řekl rektor-velitel brigádní generál prof. Bohuslav Příkryl a dodal: „Děláme vše proto, aby se Univerzita obrany stala centrem požadovaných vědeckých, výzkumných, inovačních a expertních schopností pro potřeby AČR, NATO a bezpečnosti státu, a také centrem pro rozvíjení a formování strategické a bezpečnostní komunity resortu obrany.“

Při představení Univerzity obrany generál Příkryl hovořil o dalších prioritách rozvoje školy a nové vzdělávací strategii, která by měla zjednodušit, zefektivnit a komplexně adaptovat systém vzdělávání na potřebu přípravy personálu Ozbrojených sil ČR, posílit profesní část studijních programů a výuku více propojit s praxí, a také formovat a rozvíjet osobnost studenta.

Rektor-velitel UO přiblížil státnímu tajemníkovi ministerstva obrany komplexní strategii ve výzkumu, vývoji a inovacích. Univerzita obrany prioritně bude provádět obranný aplikovaný výzkum a vývoj, sekundárně bezpečnostní výzkum. Dále mluvil o způsobech financování vědecké práce, roz-

počtu Univerzity obrany na letošní rok, vývoji počtu studentů, akademických pracovníků a zabezpečujícího personálu. Zatímco počet studentů se od roku 2010 pohybuje kolem dvou tisíc, početní stav personálu se za deset let existence školy snížil z 1289 osob na 866.

Součástí prezentace generála Bohuslava Příkryla byly rovněž informace o aktivitách univerzity na poli mezinárodní spolupráce, o záměrech investičního rozvoje a zapojení školy do operačních programů financovaných ze Strukturálních fondů Evropské unie.

„Univerzita obrany nyní vytváří podmínky pro provedení vnitřní transformace součástí, která umožní dlouhodobé naplňování komplexní strategie vzdělávání na univerzitě a tím vytvoří podmínky pro personální a finanční stabilizaci a dílčí investiční rozvoj,“ zdůraznil generál Příkryl. Univerzita obrany

je podle rektora-velitele připravena realizovat i úsporná opatření a také chce posílit transparentnost školy z hlediska působnosti a výkonů.

V kontextu prezentovaných informací a údajů se poté státní tajemník Daniel Koštoval, kterého doprovázel ředitel sekce personální - personální ředitel MO Ing. Petr Vančura, blíže zajímal o obsah přípravy studentů v jednotlivých specializacích, projekty a výstupy z oblasti vědecké práce, formy mezinárodní spolupráce v rámci států NATO a V4 a také o možnosti vzdělávání většího počtu studentů ze zahraničí. Značnou pozornost věnoval otázkám financování jednotlivých činností univerzity. Diskutovány byly rovněž možnosti komercializace výsledků z oblasti výzkumu a vývoje a vzdělávání zahraničních studentů a jejich následné využití ve prospěch Univerzity obrany formou reinvestice.

Na závěr setkání s vedením školy státní tajemník MO uvedl, že místo Univerzity obrany jako státní vojenské vysoké školy je nezastupitelné v návaznosti na specifickou potřebu přípravy personálu pro obranu a bezpečnost ČR. „Univerzita obrany vykazuje velmi solidní produktivitu,“ shrnul Koštoval.

Jak státní tajemník Daniel Koštoval, tak i první náměstek ministra obrany Ing. Jiří Borovec, MBA, který zavítal na UO o den později, zdůraznili potřebu hospodárného účelného a efektivního využívání nejen rozpočtových prostředků Univerzity obrany, ale i prostředků získaných v rámci projektů ze Strukturálních fondů EU, výzkumu a vývoje, popř. dotací z MŠMT. Pozornost musí univerzita věnovat i zefektivnění vynakládání prostředků a dosažení úspor v oblasti zahraničních cest a návštěv.

Text a foto: Pavel Pazdera

Akademický senát Univerzity obrany v novém složení

Kromě desátého výročí vzniku Univerzity obrany připadl na letošní rok také termín dalších voleb nových členů Akademického senátu UO.

Do tohoto samosprávného akademického orgánu tak měli možnost členové akademické obce naší vojenské vysoké školy vyslat své zástupce již počtvrté.

Tentokrát usilovalo o přízeň voličů a získání jednoho z celkového počtu 27 mandátů člena Akademického senátu UO na tříleté funkční období 48 kandidátů z řad akademických pracovníků a studentů.

Volby vyhlásil Akademický senát UO svým usnesením ze dne 21. ledna 2014 a tyto se pak uskutečnily ve čtyřech volebních obvodech, které tvořily jednotlivé fakulty a ostatní součásti univerzity, v období od 4. do 14. března 2014.

Po sečtení a vyhodnocení odevzdaných hlasovacích lístků volebními komisemi v jednotlivých obvodech byly výsledky hlasování předány koordinační volební komisi, která na jejich základě zpracovala Zprávu o výsledcích voleb do AS UO. Tuto zprávu koordinační volební komise projednala a schválila na svém druhém zasedání dne 21. března 2014 a v souladu s ustanovením čl. 6 odst. 2 Volebního a jednacího řádu AS UO ji předala rektorovi a následně zveřejnila v informačním systému univerzity.

Volby do senátu univerzity se ve všech volebních obvodech podařilo vzhledem k dostatečné účasti členů akademické obce platně uskutečnit již v rámci prvních termínů voleb, neboť požadavek nejméně patnáctiprocentní účasti členů (zapsaných voličů) příslušné části akademické obce byl naplněn. Nejvyšší účast vykázal volební obvod Ostatní součásti UO, kde své aktivní volební právo realizovalo celkem 85,29 % akademických pracovníků, a volební obvod Fakulty vojenského zdravotnictví, kde přišlo vhodit svůj hlasovací lístek do volební urny 47,42 % studentů.

Podle ustanovení čl. 8 odst. 2 Volebního a jednacího řádu AS UO získávají mandát člena tohoto akademického orgánu navržení kandidáti podle počtu obdržených hlasů až do naplnění počtu mandátů v daném volebním obvodu. Ostatní kandidáti, kteří získali alespoň třetinu počtu platných hlasů odevzdaných posledním zvolenému kandidátovi, se stávají náhradníky v pořadí uvedeném v protokolu o volbách.

Na základě odevzdaných platných hlasů pro jednotlivé kandidáty v příslušných volebních obvodech koordinační volební komise konstatovala ve své zprávě, že mandáty členů a mandáty náhradníků členů AS UO získali tito členové akademické obce:

A. Volební obvod FEM

Část akademické obce - akademičtí pracovníci

Mandát člena Akademického senátu UO získali:

1. pplk. Ing. Jaroslav Kozůbek, Ph.D. (K-110)
2. doc. Mgr. Ing. Radomír Saliger, Ph.D. (K-109)
3. Ing. Jakub Odehnal, Ph.D. (K-102)
4. prof. Ing. Ladislav Potužák, CSc. (K-107)
5. Mgr. Kamila Hasilová, Ph.D. (K-101)

Část akademické obce – studenti

Mandát člena Akademického senátu UO získali:

1. Bc. Anna Bergerová (11-2L-C)
2. Bc. Kateřina Horáčková (11-2LZ-C)
3. des. Miroslav Berka (12-3PZ)

B. Volební obvod FVT

Část akademické obce - akademičtí pracovníci

Mandát člena Akademického senátu UO získali:

1. prof. Ing. Karel Hájek, CSc. (K-217)
2. doc. Ing. Stanislav Beer, CSc. (K-201)
3. pplk. Ing. Michal Dub, Ph.D. (K-206)
4. doc. Ing. Dalibor Rozehnal, Ph.D. (K-204)
5. Ing. Miroslav Krátký, Ph.D. (K-208)

Část akademické obce – studenti

Mandát člena AS UO získali:

1. svob. Kristýna Diblíková (21-3KIS)
2. svob. Leoš Kračmar (21-3RL)
3. svob. Jan Martínek (21-3RL)

C. Volební obvod FVZ

Část akademické obce – akademičtí pracovníci

Mandát člena Akademického senátu UO získali:

1. plk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D. (K-309)
2. prof. MUDr. Jiří Kassa, CSc. (K-304)
3. plk. prof. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D. (K-301)
4. pplk. doc. MUDr. Jan Horáček, Ph.D. (K-306)
5. mjr. doc. PharmDr. Aleš Tichý, Ph.D. (K-303)

Část akademické obce – studenti

Mandát člena AS UO získali:

1. rtn. Daniel Thibaud (34-6VŠE-2)
2. svob. Bronislav Kolář (31-6VŠE-1)
3. rtn. Jan Brixí (34-6VŠE-1)

D. Volební obvod Ostatní součásti UO

Část akademické obce – akademičtí pracovníci

Mandát člena Akademického senátu UO získali:

1. doc. PhDr. Hubert Hrdlička, CSc. (CJP)

2. plk. Mgr. Petr Hanák (CTVS)

3. pplk. Ing. Pavel Otřísal, Ph.D., MBA (ÚOPZHN)

Na poměrně hladkém průběhu voleb do Akademického senátu UO měla svůj podíl rovněž skutečnost, že žádný z členů akademické obce nemusel využít svého práva podat předsedovi koordinační volební komise písemnou stížnost ve smyslu ustanovení čl. 5 odst. 2 Volebního a jednacího řádu AS UO.

Ustavující zasedání nově zvoleného Akademického senátu UO svolal rektor na základě návrhu předsedy koordinační volební komise dne 2. dubna 2014 na Klub UO. Hlavními body jednání ustavujícího zasedání Akademického senátu UO byly slavnostní složení předepsané slibu členy senátu za přítomnosti rektora-velitele brig. gen. prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D., volba předsedy senátu a volby ostatních členů předsednictva AS UO. Na předsedu senátu byli tentokrát navrženi dva kandidáti – prof. Ing. Karel Hájek, CSc., z Fakulty vojenských technologií a prof. MUDr. Jiří Kassa, CSc., z Fakulty vojenského zdravotnictví. V tajné volbě byl předsedou Akademického senátu UO již v prvním kole opět zvolen prof. MUDr. Jiří Kassa, CSc. Na

základě výsledků veřejné volby se potom dalšími členy předsednictva stali prof. Ing. Karel Hájek, CSc. (zároveň jako 1. místopředseda) z FVT, pplk. Ing. Jaroslav Kozůbek, Ph.D. (zároveň jako 2. místopředseda) z FEM, doc. PhDr. Hubert Hrdlička, CSc. z CJP a Bc. Anna Bergerová, studentka FEM.

Na závěr bych rád jménem koordinační volební komise poděkoval všem členům volebních komisí v jednotlivých volebních obvodech, kteří se podíleli na přípravě a provedení voleb do Akademického senátu UO, za jejich odvedenou práci a nově zvoleným členům senátu popřál hodně úspěchů v jejich náročné a odpovědné činnosti.

**Text: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.,
předseda koordinační volební komise
Foto: Mgr. Viktor Sliva**

Desetiletá Univerzita obrany si připomněla Den učitelů

Také v roce desátého výročí svého založení spojila Univerzita obrany Den učitelů se slavnostními ceremoniály, jejichž součástí bylo představení nových profesorů a docentů univerzitní akademické obce a předání vysokoškolských diplomů absolventům doktorských studijních programů Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií. Za osobní přínos škole byly oceněny také dvě desítky akademických pracovníků a některých dalších příslušníků Univerzity obrany.

začnou poskytovat vojenským studentům vysokoškolské vzdělávání v souvislých magisterských studijních programech, což nemá v celé České republice svoji obdobu.

Aktivita, které zahajují naplňování nového strategického cíle Univerzity obrany, reagují na specifické požadavky praxe a současně budou i korespondovat s dlouhodobě připravovanou novelou zákona o vysokých školách. Smysl všech těchto významných kroků vyjádřil rektor-velitel v dnešní populární ekonomické terminologii: „Rating vojenského vysokého školství nesmí v souvislosti s důrazem na další zefektivnění fungování Armády České republiky poklesnout, ani zůstat na dosavadní úrovni, nýbrž musí vzrůst.“

V hlavní části slavnostního shromáždění byli představeni noví profesori a docenti akademické obce naší školy a partnerských univerzit a institucí, kteří své tituly získali v průběhu roku 2013. Před rektora-velitele UO a auditorium nejprve předstoupili tři

Katedry strojířtva, Akademie ozbrojených sil generála M. R. Štefánika v Liptovském Mikuláši se zaměřuje na výzkum a vývoj v oblasti navrhování a optimalizace hybridních pohonů, modelování kinematických, dynamických a pevnostních poměrů zejména podvozkových skupin vojenské mobilní techniky. Prof. MUDr. Petr Pazdiora, CSc., akademický pracovník Ústavu epidemiologie Lékařské fakulty UK v Plzni v oboru Hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie se zabývá nozokomiálními nákazami a gastroenteritidami vyvolanými řadou původců. Rektor-velitel předal pamětní list také prof. PhDr. Františku Hanzlíkovi, CSc., akademickému pracovníkovi Katedry řízení lidských zdrojů Fakulty ekonomiky a managementu UO v oboru Historie se zaměřením na české a československé dějiny, který kromě rozsáhlé publikační činnosti také svými archivními výzkumy přispěl k tomu, že více než 200 účastníků odboje za druhé světové války, příslušníků Zpravodajské brigády, byl přiznán statut válečných veteránů.

Následně bylo představeno devět docentů, jež se rovněž habilitovali v uvedeném období. Plaketu pak převzalo 17 akademických pracovníků a dalších příslušníků Univerzity obrany, kteří byli oceněni za dlouhodobě

Na úvod slavnostního dne se v aule Fakulty stavební VUT na ulici Veverí sešli na svém shromáždění učitelé Univerzity obrany, aby do svých řad přijali nové docenty a profesory, jmenované v roce 2013. Rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál prof. Ing. Bohuslav Pířkryl, Ph.D. se ve svém zahajovacím proslovu vrátil k osobnosti Jana Ámose Komenského a připomněl jeho slova: „Takový je příští věk, jak jsou vychovávaní příští jeho občané.“ A právě měnící se požadavky kladené na absolventy školy určují nový strategický cíl Univerzity obrany – rozvíjet se jako státní vojenská vysoká škola univerzitního typu kladoucí důraz na doktorské studijní programy, ale současně i zabezpečující různorodost vzdělávání dle aktuálních potřeb MO, NATO a bezpečnostní komunity.

Od akademického roku 2014/2015 UO výrazně změní nabídku vzdělávacích aktivit, jak v oblasti akreditovaného studia, tak i kariérových kurzů. Za historický moment označil rektor-velitel skutečnost, že všechny tři fakulty

nově jmenovaní profesori, jejichž působnost zasahuje do tří odlišných oborů. Prof. Ing. Peter Droppa, Ph.D., akademický pracovník

dosahování výborných pracovních výsledků a osobní přínos ke zkvalitnění systému vzdělávání.

Mnozí z účastníků slavnostního shromáždění si bezprostředně po jeho ukončení nenechali ujít výjimečnou příležitost k setkání s lidmi, pro něž je přítomnost v ozbrojených konfliktech takřkajíc denním chlebem. O své zkušenosti se přijeli podělit tři novináři, váleční zpravodajové, kteří působili na různých krizových místech celé planety – reportér a producent Marek Vítek, fotograf Michal Novotný a reportér Tomáš Vlach. A protože jeden obraz vydá za tisíc slov, na úvod besedy přestavil Michal Novotný své fotografie, za které získal řadu prestižních ocenění, a Marek Vítek prezentoval jeden z dílů svého cyklu Česká mise, věnovaný působení mírových sil v africkém Kongu.

A právě předání zkušeností z návštěvy této těžce zkoušené země je možné považovat za nejpodstatnější část setkání s válečnými novináři. Přímá zkušenost s válkou a strádáním civilního obyvatelstva je pro účastníky mírových misí těžkou zkouškou morální síly, jež se v tomto světle jeví stejně důležitá jako nezbytné bojové schopnosti.

Krátce po poledni nastala slavnostní chvíle pro téměř tři desítky nových absolventů doktorských studijních programů Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií. Se souhlasem rektora-velitele Univerzity obrany brigádního generála prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D. a po složení slibu převzali noví absolventi školy své vysokoškolské diplomy z rukou děkanů uvedených fakult.

Děkan FVT plukovník doc. Ing. Libor Dražan, CSc. ještě před předáním diplomů ocenil houževnatost a zodpovědnost, s níž čerství absolventi kráčeli po obtížné cestě vedoucí k promoci. Tato cesta byla spojena s léty studijního úsilí, skládání nelehkých zkoušek a překonávání překážek spojených se zpracováním a obhajobou disertační práce.

Na jinou etapu života absolventů se zaměřil děkan FEM plukovník doc. Ing. Vladan Holcner, Ph.D., jenž absolventům rovněž blahopřál k úspěšnému zakončení studia, současně však na ně apeloval, aby dosažení této mety nepovažovali za konečný výsledek svého snažení. „K naplnění skutečné podstaty a smyslu získání doktorského titulu totiž dojde až zúročením všeho, co jste se v průběhu studia naučili, a to ať již při dalším působení v akademické sféře, nebo v profesním působení v praxi, ale i při řešení běžných životních situací,“ uvedl děkan.

Součástí nové strategie vedení UO je také záměr rozvinout školu jako místo pro působení zajímavých osobností ze širokého spektra společenských oborů. Dokladem této snahy byla přednáška Jiřího Kolbaba, která se v prostorách UO uskutečnila na závěr programu letošního Dne učitelů.

Známý cestovatel se s početnými účastníky přednášky podělil nejen o své fotografie, které dokládají cesty na 6 kontinentů, ale také o zkušenosti, jak tyto fotografie pořídit a spolu se zajímavými scénériemi zachytit i neopakovatelné dojmy a emoce.

„Nemůžu cestovat s nikým, kdo snídá

a večeri. Právě v době, kdy se většina lidí odává tomuto rannímu nebo večernímu rituálu, je totiž nejlepší světlo k pořizování snímků. V pravé poledne pak fotograf se sluncem nad hlavou nefotí,“ odhalil Jiří Kolbaba jednu ze svých zásad. A obrazově ji doplnil sérií fotografií jednoho z mohutných vodopádů na svém oblíbeném Islandu.

Někdejší reklamní grafik se také světil s jednou ze svých vášní. Rád přichází na místa historických událostí právě v době, kdy se odehrály. Jako příklad uvedl návštěvu zátoky Kelakekua na Havajských ostrovech v časných ranních hodinách, kdy zde byl domorodci smrtelně zraněn britský mořeplavec James Cook.

S ohledem na prostředí, v němž přednášel, připojil Jiří Kolbaba tentokrát i několik cestovatelských zážitků s vojenskou tematikou.

Text: Mgr. Viktor Sliva
Foto: Mgr. Marek Žižlavský a autor

Profesor Hrubý získal čestný doktorát trenčínské univerzity

Vědecká rada Trenčínské univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíně na svém slavnostním zasedání dne 10. dubna 2014 udělila významnému vědci a vysokoškolskému učiteli Univerzity obrany profesoru Vojtěchu Hrubému čestný akademický titul **Doctor honoris causa**.

Vědecká rada Trenčínské univerzity Alexandra Dubčeka společně s vědeckou radou Fakulty speciální techniky tímto ocenila prof. Ing. Vojtěcha Hrubého, CSc. za jeho celoživotní dílo v oblasti speciální strojírenské techniky a strojírenských technologií a materiálů. Oceněný vědec a pedagog dlouhodobě spolupracuje s trenčínskou Fakultou speciální techniky a nemalou měrou se zasloužil o její rozvoj. Čestný doktorát převzal z rukou rektora tamní univerzity doc. Ing. Jozefa Habánika, Ph.D.

Profesor Vojtěch Hrubý působí jako vedoucí vědecký pracovník na Katedře strojírenství Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany a je uznávaným odborníkem na strojírenské materiály a moderní technologie pro jejich úpravu. Zaměřuje se na povrchové technologie zejména plazmovou nitridaci a povla-

ky, včetně vyhodnocování vlastností povlakovaných materiálů.

Zasloužil se o zpracování a zavedení metodiky plazmové nitridace hlavní zbraní. Je autorem řady patentů a průmyslových vzorů z oblasti povrchových technologií, více jak 30 článků v odborném periodiku a 60 ve sbornících. V posledních deseti letech jako odpovědný řešitel realizoval devět výzkumných projektů v rámci Ministerstva obrany, Ministerstva průmyslu a obchodu a Grantové agentury ČR.

Na slavnostní promoci čestný doktorát obdržel ještě prof. Ing. Eugen Jóna, DrSc.

z trenčínské univerzity za celoživotní dílo v oblasti anorganických materiálů a technologií. Zasedání vědecké rady Trenčínské univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíně se kromě představitelů této vysoké školy a průmyslu trenčínského regionu zúčastnili prorektor pro vědeckou a expertní činnost Univerzity obrany plukovník profesor Martin Macko a děkan Fakulty vojenských technologií UO plukovník docent Libor Dražan.

**Text: Pavel Pazdera
Foto: TnUAD Trenčín**

Stručně z březnového kolegia rektora

V pondělí 24. března 2014 proběhlo třetí zasedání kolegia rektora v letošním kalendářním roce.

Na programu jednání hlavního poradního orgánu rektora-velitele byly zejména tyto otázky: soubor opatření pro zabezpečení práce příslušníků školy s určenými neautajovanými informacemi (UNI), vyhodnocení zapojení UO do aktivit v rámci programu NATO-DEEP a problematika kritérií udělování „Pamětního odznaku k 10. výročí vzniku UO“.

V úvodní části jednání poděkovali rektor-velitel brig. gen. Bohuslav Příkryl a další členové kolegia rektora bývalému zástupci rektora plukovníku gšt. Josefu Trojanovi za jeho více než 35letou službu v ozbrojených silách a 10leté působení v pozici člena kolegia rektora UO. Pan plukovník Trojan odešel do zálohy k 31. 3. 2014.

Po dokladu tajemníka kolegia o stavu plnění úkolů z minulých kolegií a grémií rektora informoval rektor-velitel členy kolegia o průběhu a závěrech z jednání s hlavními funkcionáři MO – prvním náměstkem ministra obrany Ing. Jiřím Borovcem, státním tajemníkem MO Mgr. Danielem Košťovalem a náměstkem ministra obrany Ing. Tomášem Kuchtou a Jakubem Kulhánkem – v první polovině března 2014.

V další části jednání doložili ředitel OKIS UO plk. Radek Novotný a vedoucí oddělení

bezpečnosti informací pplk. Pavel Větrovský aktuální stav v technickém zabezpečení práce určeného okruhu příslušníků UO s jednotlivými kategoriemi UNI. V této souvislosti rektor-velitel uložil oběma funkcionářům dokončit všechna technická a organizačně-administrativní opatření pro dosažení plné provozuschopnosti systému práce s UNI na naší škole v souladu s příslušnými rezortními předpisy od 1. července 2014.

Ve třetím bodu vylechlo kolegium rektora informací prorektora pro marketing a vnější vztahy (PMVV) prof. Rudolfa Urbana a děkana Fakulty ekonomiky a managementu plk. Vladana Holcnera o zapojení příslušníků UO do jednotlivých aktivit v rámci programu NATO-DEEP (Defence Education Enhancement Programme). Univerzita obrany se v jeho rámci podílí na vzdělávacích aktivitách pro bývalé post-sovětské země a další státy zapojené do aliančního programu Partnerství pro mír. Určení příslušníci UO plní roli garantů spolupráce ve vztahu k těmto zemím: Srbsko, Ukrajina, Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie, Moldávie, Mongolsko a Chorvatsko. Do těchto států jsou v souladu s požadavky NATO vysíláni experti z UO, kteří pomáhají s výstavbou vojenského vzdělávacího systému, nastartováním vědecko-výzkumné práce a přípravou kroků směřujících k postupnému zapojování armád těchto zemí do standardizovaných procesů nabízených NATO. Konkrétní dosažené výsledky z působení UO v programu NATO-

-DEEP budou vyhodnocovány vždy na konci kalendářního čtvrtletí.

V rámci posledního pracovního bodu jednání prezentoval PMVV prof. R. Urban aktuální stav v předkládání návrhů na udělení „Pamětního odznaku k 10. výročí vzniku školy“. Souhrnný personální návrh na udělení pamětních odznaků bude projednán na kolegiu rektora v měsíci dubnu 2014 a poté bude zaslán k realizaci na sekci personální MO. S velkým zájmem se setkala informace PMVV o zpracování návrhu „Manuálu jednotného vizuálního stylu UO“ (JVS). Návrh manuálu JVS bude v období od dubna do července 2014 podroben připomínkovému řízení v rámci UO. Poté bude výsledná podoba „Manuálu JVS UO“ postoupena ke schválení rektoru-veliteli s předpokladem implementace jednotného vizuálního stylu na UO od 1. září 2014.

Zástupce UO v předsetnictvu Rady vysokých škol prof. Pavel Konečný poté informoval o závěrech 16. zasedání předsetnictva tohoto orgánu vysokých škol. Na závěr jednání kolegia rektora poděkoval předseda Akademického senátu UO prof. Jiří Kassa členům kolegia rektora za spolupráci s AS UO v minulém funkčním období a současně informoval o svolání ustavujícího zasedání nového Akademického senátu UO na 2. dubna 2014.

**Text: dr. Miloš Dyčka, CSc.
tajemník kolegia rektora**

Studenti UO se zapsali do registru dárců dřeně

Celkem 64 studentů Univerzity obrany poskytlo 17. března 2014 vzorek krve, aby po jeho rozboru mohli být zařazeni do Českého národního registru dárců dřeně. Hromadným odběrem vyvrcholila náborová kampaň, která probíhá v Brně od 24. února v rámci projektu „Armáda dává naději“.

Na organizaci tohoto záslužného projektu se spolu s Ministerstvem obrany ČR, Českým národním registrem dárců dřeně a Nadací pro transplantace kostní dřeně nyní podílí i Univerzita obrany.

„Ohlas byl mnohem větší, než jsme očekávali,“ hodnotí výsledek kampaně MUDr. Simona Hohlová, vedoucí Dárcovského centra při Transfuzním a tkáňovém oddělení Fakultní nemocnice Brno, jehož pracovnice odběry a registraci zájemců prováděly. Studenti Univerzity obrany jsou vhodnými adepty pro vstup do registru – jejich věk se totiž musí pohybovat v rozmezí 18 a 35 let a zdravotní stav musí být bezproblémový. „Získané vzorky nyní zašleme k nezbytné analýze do plzeňského sídla Českého národního registru dárců dřeně,“ popisuje další postup Simona Hohlová.

„Uvažoval jsem o tom už delší dobu,“ hodnotí rotmistr Jan Motalík, jeden z nových potenciálních dárců své pohnutky, které jej vedly ke vstupu do registru. „Člověk totiž nikdy neví a nedá se vyloučit, že i já budu někdy takovouto pomoc potřebovat.“ Nemocemi krvetvorby v České republice onemocní každý rok stovky lidí, pro něž naději na úplné uzdravení a návrat do plnohodnotného života přináší transplantace krvetvorných buněk od zdravého dárce.

Najít nové dárce kostní dřeně z řad příslušníků AČR i civilní veřejnosti a společně

tak bojovat proti zákeřným nemocem, jako je například leukémie, je hlavním smyslem projektu „Armáda dává naději“. Současná etapa projektu byla zahájena 24. února na Univerzitě obrany přednáškami pro studenty. Doprovázena byla putovní výstavou fotografií rotného Tomáše Johanidese a majorčky Jolany Fedorkové s názvem „Život s nadějí“, která dokumentuje život v Afghánistánu a působení českých vojáků v provincii Lógar.

Text a foto: Mgr. Viktor Sliva

Odborná stáž v chemické laboratoři

Zatímco naši vojenští spolužáci absolvovali výcvik ve Vyškově, nám, civilním studentkám oboru vojenská chemie u Ústavu OPZHN byla umožněna praxe v Chemické a radiologické laboratoři Zařízení Tišnov Hasičského záchranného sboru JMK.

Naším vedoucím byl po celou dobu praxe Ing. Jan Hrdlička z této laboratoře. Po nezbytném poučení o bezpečnosti práce v chemické laboratoři jsme si vše prohlédly a seznámily se i s mobilní laboratoří, která je využívána při terénním chemickém průzkumu. Další dny jsme se věnovaly praktické činnosti, vyzkoušely si práci na infračerveném spektrometru, který je využíván při laboratorní kontrole neznámých vzorků, které jsou odebírány při zásazích. Na tomto spektrometru jsme prováděly měření známých látek, a výsledky jsme

zaznamenávaly do elektronické knihovny přístroje, aby následná identifikace neznámých vzorků byla jednodušší. Dalším používaným přístrojem byl mobilní Ramanův spektrometr First Defender, jehož pomocí byly měřeny taktéž známé látky a bylo zaznamenáváno, zda detektor dokáže tyto látky identifikovat.

V době stáže získal náš vedoucí Ing. Hrdlička reálné vzorky ze zásahové činnosti výjezdové skupiny chemické laboratoře, takže jsme si mohly vyzkoušet i skutečnou identifikaci neznámých látek. Viděly jsme v realu, jak se s neznámými látkami nakládá, jak se označují a byla nám dokonce pod dohledem pana Hrdličky dovolena i jejich identifikace.

Další pracovní náplní bylo osvojení si taktiky při radiačním průzkumu a osobní dozimetrie. Tuto problematiku nám velmi ochotně osvětlil Mgr. David Kirsch. Seznámil nás s přístroji, které se používají při identifikaci a hledání radioaktivních látek v podmínkách HZS.

Zpestřením pro nás byla návštěva požární stanice v Tišnově, kde jsme byly poučeny o pracovním režimu hasičských jednotek. Dále jsme se blíže seznámily s technikou a mohly jsme si takzvaně ohmatat veškeré prostředky, které hasiči používají při různých zásazích.

Celé dva týdny pro nás byly obrovským přínosem, neboť jsme si vyzkoušely skutečnou týmovou práci pod vedením odborníka z praxe.

Text: Viktorie Florusová a Pavla Machalová
Foto: archiv Viktorie Florusové

Od vstupu České republiky do NATO uplynulo 15 let

Ve čtvrtek 13. března 2014 se na Univerzitě obrany uskutečnilo slavnostní shromáždění příslušníků školy u příležitosti 15. výročí vstupu České republiky do Severoatlantické aliance. Akademická obec univerzity a představitelé partnerských spolků a organizací si tak připomněli nejen tento významný den České republiky a její armády, ale i záruky kolektivní obrany v rámci NATO.

Prorektor pro vnitřní řízení Univerzity obrany plukovník gšt. Ing. Miloslav Bauer, Ph.D. v úvodním projevu kromě důležitosti tohoto historického mezníku připomněl cestu, po níž prošla Armáda České republiky od začlenění do sil NATO až po současnost. „Jsem přesvědčen, že česká armáda od přijetí naší země do Severoatlantické aliance v roce 1999 vykonala nemalý kus odpovědné, poctivé práce a stala se pevnou součástí obranného společenství demokratických států,“ shrnul prorektor.

Základními pilíři naší obrany a bezpečnosti jsou dnes transatlantický rozměr kolektivní obrany v rámci Severoatlantické aliance a rozvoj Společné bezpečnosti a obranné politiky EU. „Česká republika vstupem do NATO vyjádřila svou pevnou vůli a odhodlání sdílet se svými spojenci odpovědnost za ochranu a prosazování zásad mírového soužití mezi státy, respektování základních lidských a civilizačních práv, rovnoprávnost v mezinárodních vztazích a za uplatňování demokratických přístupů při řešení sporných otázek. Dnešní situace na Ukrajině a v minulosti situace na Balkáně nás nutí přemýšlet o bezpečnostních zárukách dnešního světa poněkud hlouběji,“ podotkl plukovník gšt. Miloslav Bauer.

Jak dále zaznělo na shromáždění akademické obce, Univerzita obrany má své nezastupitelné místo jako resortní instituce pro přípravu vojenských profesionálů dle standardů NATO a potřeb bezpečnostní komunity v oblasti terciárního vzdělávání, teoretické přípravy ve specializovaných kurzech a jako instituce pro celoživotní vzdělávání v resortu MO. „Univerzita obrany je zde 10 let a nadále se s ní v systému vzdělávání pro potřeby resortu obrany počítá,“ zdůraznil prorektor UO.

S hlavním projevem k 15 letům České republiky v NATO vystoupil generálporučík ve výsl. Ing. Jaroslav Kolkus, který v letech 2008 až 2011 působil jako vojenský představitel České republiky při NATO a EU v Bruselu a nyní je vědeckým pracovníkem Centra bezpečnostních a vojenskostrategických studií UO. Generál Kolkus se ve svém vystoupení podrobně zabíral obdobím před vstupem ČR do NATO, kdy se vytvářely podmínky pro těsnou a vzájemně výhodnou budoucí spolu-

práci, dále zhodnocením našich prvních kroků v rámci Aliance, tedy obdobím reformních změn v AČR, zahájených strategickou revizí obrany v roce 2000 a ukončených dosažením počátečních operačních schopností AČR v roce 2006, a také přínosy členství pro naši zemi a její armádu.

„Zvláště je třeba připomenout oblasti, z kterých jsme díky našemu členství v NATO nejvíce těžili při výstavbě a rozvoji našich ozbrojených sil. Jsou to oblasti obranného plánování, naplňování konceptu sil rychlé reakce, zapojení se do programu bezpečnostních investic NATO, standardizace, plnění úkolů v misích a účast našich důstojníků a praporčíků ve strukturách NATO a v neposlední řadě oblast vzdělávání, výcviku a výchovy vojáků,“ řekl generál Kolkus.

Značnou pozornost také věnoval neustálému snižování rozpočtu resortu obrany a budoucímu rozvoji schopností Ozbrojených sil ČR. Generál Jaroslav Kolkus ve svém pro-

jevu vzpomněl také roli bývalé Vojenské akademie v Brně a dnešní Univerzity obrany na poli vzdělávání v kontextu našeho členství v NATO. „Tato škola plně využila možnosti k získání zkušeností a sdílení schopností se vzdělávacími institucemi zemí států NATO. Vysoce kvalifikovaný pedagogický sbor kvalitně připravuje budoucí důstojníky pro plnění úkolů v mezinárodním prostředí i pro plnění úkolů na území ČR. Důstojníky vysoce všeobecně a odborně připravené, schopné velet, krizově řídit a kriticky myslet a řešit náročné úkoly spojené s výkonem služby. Univerzita obrany v průběhu let úspěšně připravovala vyšší důstojníky v kariérových kurzech v souladu s posledními požadavky a zásadami na vedení operací a plnění úkolů na velitelstvích a štábech doma i v zahraničí.“

**Text: Dr. Pavel Pazdera
Foto: Mgr. Marek Žižlavský**

Pilot puts emergency landing to a vote

Passengers choose tarmac over flaming engine

Milan, Italy – The pilot of a charter flight to Cuba from Italy that **burst into flames** during takeoff had passengers vote on whether to continue the 8,000-kilometre journey.

The passengers, who had seen flames stream from one of the Yesair jet's engines, **voted** overwhelmingly in favour of returning to the ground, officials at Milan's Malpensa airport said.

The pilot managed to get the plane into the air and announced that he had **resolved** the engine problem and planned to carry on to Cuba on the Sunday flight.

His **reassurances** failed to calm nerves among the 250 passengers and he **called for** the vote.

Passengers, who had panicked after seeing the flames and smelling smoke in the cabin, told reporters that almost all of them had **demande**d to return to Malpensa.

"I saw flames, it was incredible. It looked like the whole engine was about to go up," one unnamed passenger told state television news.

No one from the Portuguese charter company was immediately available for comment, but an airline source in Milan said the plane had not been in danger.

"One of the engines **stalled** very briefly. It turned itself off and then on again and there were flames. Apparently it is quite normal," said the airline source, who **declined** to be named.

"The passengers saw flames. Obviously they were **scared**. The captain asked them what they wanted to do – continue across the Atlantic or return to the airport," he said.

The airline source said it was not normal to let passengers decide the fate of a flight.

The vacationers were **scheduled** to fly to Cuba aboard a different plane the day after.

1. Look at the highlighted expressions in the text and write them next to the correct definitions:

1. refused politely _____
2. frightened _____
3. arranged or planned according to a programme or timetable _____
4. stopped running _____
5. expressed a choice or an opinion _____
6. started to burn _____
7. requested _____
8. explanations that help someone to feel less worried _____
9. demanded _____
10. found a solution to something _____

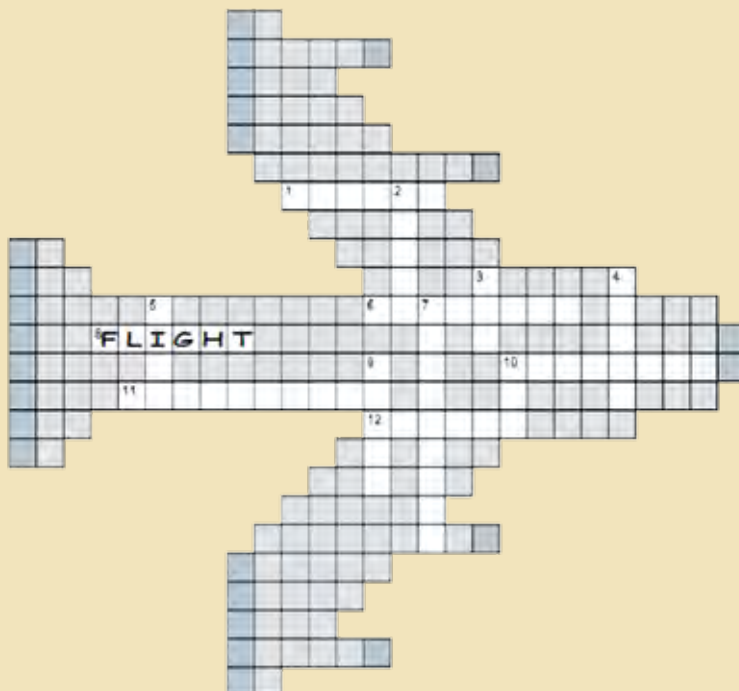
2. Complete a suitable phrasal verb into the sentences (use the correct tense!), they all occurred in the text:

turn off   carry on   take off   call for   go up   turn on

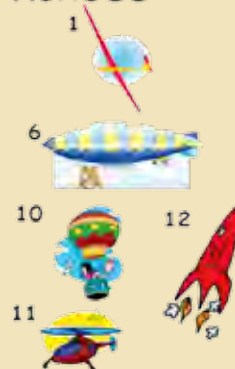
1. He moved to London to _____ his work.
2. Several of the newspapers _____ his resignation.
3. The plane should _____ on time.
4. It is now safe to _____ your computer.
5. Tonight _____ a lamp by your bed and read a book.
6. Their house _____ in flames last month.

3. Complete the crossword:

FLIGHT CROSSWORD

ACROSS

DOWN

KEY:

1. declined 2. scared 3. scheduled 4. stalled 5. voted
6. burst into flames 7. demanded
8. reassurances 9. called for 10. resolved

2.

1. carry on 2. called for 3. take off 4. turn off 5. turn on
6. went up

3.

ACROSS

1. glider 6. zeppelin 10. balloon 11. helicopter 12. rocket

DOWN

2. eagle 3. jet 4. pilot 5. kite 7. parachute 9. arrow 10. bat

Připravilo oddělení AJ, CJP

Vojenské rozhledy jsou zde pro nás i na webu

Vydávání vojenského odborného časopisu Ministerstva obrany Vojenské rozhledy bylo v polovině loňského roku převedeno z působnosti odboru komunikace a propagace MO na Univerzitu obrany. Cílem této změny je dodat časopisu novou dynamiku a výrazně pozvednout jeho kvalitu a čtenářskou atraktivitu.

Časopis Vojenské rozhledy není nutné čtenářům, zejména příslušníkům akademické obce naší univerzity zvláště představovat. Tvoří platformu k prezentaci a předávání nejnovějších odborných poznatků v oblasti bezpečnosti a vojensství, s důrazem na obrannou politiku, vojenskou strategii, strategické řízení a operační umění. Na jeho stránkách lze rovněž nalézt i články týkající se taktiky, výcviku, výzbroje, vojenské logistiky a zkušeností ze soudobých vojenských operací. Časopis je tradičně našimi studenty a učiteli často využíván jako cenný zdroj informací pro přípravu na výuku i zpracování závěrečných, diplomových nebo disertačních prací. Samozřejmě, i jako platforma pro publikování výsledků vědecké činnosti i poznatků a zkušeností z praxe.

Tradice časopisu se začaly psát v roce 1919. Za druhé světové války byl vydáván v anglické emigraci a jeho 32-letá existence byla přerušena v roce 1951, aby byl v roce 1992 znovu vzkříšen do nových demokratických poměrů. Časopis po celou dobu nacházel a stále nachází své čtenáře mezi příslušníky resortu obrany, ale i ozbrojených složek, managementu krizového řízení, politiků, učitelů a studentů civilních škol a široké bezpečnostní komunity.

Z tradice se však trvale žít nedá. Dnešní svět informací a medií se rozrůznil do nových podob a forem. Součástí našeho každodenního života se stal všezahrnující a všude přítomný internet. Noviny, časopisy a jiná tištěná periodika ztrácí své čtenáře a nutno přiznat, že se to týká i Vojenských rozhledů. Internet je médium, které nám všem obrátilo život naruby. Pronikl do domácností, učebeň i studoven. Jeho nespornou výhodou je možnost vyhledávání, třídění a archivace adresných informací. Nezáleží přitom, zda z domova, z kanceláře nebo dokonce na cestách. Toho je si vědoma i redakce Vojenských rozhledů.

Počínaje letošním rokem jsou Vojenské rozhledy dostupné na nových internetových stránkách pod doménou www.vojenskerozhledy.cz. Řeší se tím letitý problém, na který byla redakce už dlouho upozorňována. Doposud byl totiž časopis součástí webových stránek Ministerstva obrany pod doménou www.army.cz, a to jen ve formátu PDF, čímž byly jeho jednotlivé články i jejich autoři na internetu prakticky neviditelné.

Tvůrci internetových stránek vytvořili aplikaci, která nabízí řadu užitečných funkcí. Především to je možnost vyhledávání podle

různých kritérií – podle ročníků a čísel, autorů, oblastí, klíčových slov nebo prostě v tzv. fulltextu. Protože články jsou k dispozici nejen ve formátu PDF (doposud byla v tomto formátu jen celá čísla), ale i ve formátu HTML, stránky nabízí dohledatelnost nejen v samotné aplikaci, ale i ve vyhledávači Google a dalších. Zúžená verze webových stránek je k dispozici i v anglické mutaci. Významnou funkcí je možnost diskuse k jednotlivým příspěvkům. Tím se nabízí možnost zveřejňování bezprostředních reakcí čtenářů, zejména na články polemického charakteru.

Na internetových stránkách jsou k dispozici i čísla od roku 1992, kdy časopis zahájil svoje pokračování po odmlce od padesátých let minulého století. Jak je známo, časopis Vojenské rozhledy uveřejňuje i příspěvky autorů, kteří v minulosti publikovali v časopise Vojenský profesionál. Proto je čtenářům v části „Vyhledávání v archivu“ k dispozici ve formátu PDF i tento časopis. Od letošního roku on-line pokračující časopis Doktríny již není samostatně vydáván. Proto autoři, kteří v minulosti přispívali do tohoto časopisu, mají možnost zveřejňovat svoje příspěvky v časopise Vojenské rozhledy. I proto jsou stránky tohoto časopisu součástí archivu dostupného na webových stránkách.

Elektronická podoba Vojenských rozhledů by neměla být jen prostým zrcadlem tištěné verze. V části „Aktuality“ budou průběžně zveřejňovány krátké příspěvky a různé informace, které odpovídají profilu časopisu, ale pro něž se v tištěné verzi časopisu nenajde prostor anebo nebudou plně odpovídat formálním požadavkům časopisu.

Na webových stránkách Vojenských rozhledů se bude i nadále pracovat. Budou se rozšiřovat některé vyhledávací funkce a rovněž i archiv, kde by se měly zveřejnit i starší čísla

časopisu až od roku 1919. Redakce časopisu Vojenské rozhledy uvítá od našich čtenářů každý námět na zdokonalení nového webového portálu.

A ještě jednu poznámku na závěr. Rozhodnutím Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace, Vojenské rozhledy, stejně jako naprostá většina odborných časopisů zabývajících se problematikou bezpečnosti, obrany nebo krizového řízení, nebyly v letošním roce zařazené do „Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR“. Ambicí vedení univerzity, redakce časopisu i redakční rady je časopis dále kvalifikovat a zajistit tak, aby se Vojenské rozhledy znovu staly součástí nejen tohoto seznamu, ale i dalších prestižních světových databází. Ale bez kvalitních autorových příspěvků, to nebude možné. Proto by bylo nešťastné, pokud by autoři z Univerzity obrany, kteří dosud byli pravidelnými přispěvateli do časopisu, na něj zanevřeli. Věřme, že se nám společně podaří „zle časy“ úspěšně překonat. K tomu má přispět i webový portál časopisu Vojenské rozhledy.

Text: Ing. Vladimír Karaffa, CSc., CBVSS

Motto:

„Náš voják a naše vojsko, má-li dostátí svému úkolu, potřebuje značný stupeň vzdělání. Vzdělání přímo vědeckého.“

Ale také pro strategii a taktiku moderní armáda musí být vyzbrojena vzděláním. A vzdělání tu neznamená nutnou učenost, nýbrž schopnost pomoci věd vynalézat neúčinnější prostředky a způsob obrany.“

(T. G. Masaryk, 1923)

Převzato z úvodníku Vojenských rozhledů č. 1/1992

Nový obor a moderní technika přilákaly stovky zájemců

Přes tři stovky zájemců dorazily 27. února 2014 na den otevřených dveří Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany. Přilákala je prezentace nového studijního oboru, který má za úkol připravovat budoucí velitele a vojenské specialisty představující klíčový personál AČR. Fakulta jich letos do nového pětiletého magisterského studia přijme kolem stovky.

Moderní zbraně české armády, robotická vozidla Taros, ženijní prostředky či 3D vizualizace terénu. I takovéto ukázky čekaly na zájemce o studium na Univerzitě obrany. Vyzkoušet si mohli například virtuální bojový simulátor VBS2. „Vznikl na bázi komerční počítačové hry,“ vysvětlil četař Petr Hnízdil, který mladým zájemcům simulátor ukazoval. To, co vypadá jako počítačová hra, má podle něj velký význam pro výcvik budoucích velitelů. „Simuluje činnost jednotky. Je to skvělý nástroj z hlediska výcviku velitelů, kteří musí sami získat přehled o situaci, komunikovat, vyzkouší si proces velení,“ dodal Hnízdil.

Právě zájemci o kariéru armádního velitele dorazili na akci především. Spíše než prezentace vojenské techniky a vybavení je přilákával nově akreditovaný magisterský studijní obor na Univerzitě obrany: Řízení a použití ozbrojených sil. Z něj by měli po pěti letech studia vzejít budoucí velitelé průzkumných, dělostřeleckých, ženijních či chemických jednotek nebo vojenští specialisté na logistiku, finanční a lidské zdroje. „Zatím přijímáme 96 studentů, dá se ale předpokládat, že jich budeme přijí-

mat až 120,“ uvedl proděkan pro vnější vztahy a rozvoj FEM major Jan Drozd. Ten před zcela zaplněným sálem klubového zařízení univerzity představil studium zájemcům.

„O své profílaci budete rozhodovat až ve třetím ročníku, kdy už budete o armádě něco vědět, budete mít představu, co vás baví a co ne,“ upozornil major Drozd na fakt, že studenti si svoji specializaci určí až pro poslední dva roky studia. Podle něj univerzita nabízí nejen získání kvalitního vzdělání, ale také jistotu dobrého zaměstnání. „Mohu vám garantovat, že všichni absolventi tohoto programu najdou pracovní uplatnění v rámci Armády ČR. To vám asi žádná jiná škola nemůže nabídnout,“ uzavřel proděkan FEM. Nezanedbatelnou přidanou hodnotou absolventů UO je také jejich dobrá jazyková vybavenost, fyzická zdatnost a schopnost vést podřízené.

Že mladé lidi studium na vojenské vysoké škole láká, dokázal nejen velký zájem o den otevřených dveří, ale především to, že si desítky mladých lidí hned na místě vyplnily přihlášku a s pracovníky Rekrutačního střediska Morava zahájily úkony nutné k povolání do služebního poměru vojáka z povolání. „Rozhoduji se mezi několika vysokými školami. Jako prioritní volba se mi jeví studium na Univerzitě obrany a rád bych se na ní dostal. Velice mě zajímají počítačové simulace a chtěl bych se stát důstojníkem,“ prozradil Jan Uherek, který studuje Gymnázium v Krnově.

„Měl bych jistotu povolání a je to prestižní škola. Už jen tím, že bych ji vystudoval, bych něco dokázal,“ uvedl jeden ze zájemců Alex Kavan. „Byl to vždycky můj sen, být v armádě. Přihlášku už mám podanou,“ potvrdila mladá návštěvnice Iveta Tanenbergerová. Pokud uspěje a školu vystuduje, bude možná v budoucnu patřit mezi armádní specialisty.

Termín podání přihlášky ke studiu v novém oboru byl do 31. března 2014.

Text: Pavel Pazdera
Foto: Viktor Sliva, Marek Žižlavský

Vytrvalost a píle se vyplácí

Rok se s rokem sešel a je tu opět období, kdy je potřeba zhodnotit vytrvalou práci marketingových pracovníků Univerzity obrany v případě náboru nových uchazečů o studium na jedinou vojenskou vysokou školu v ČR.

V poslední březnový den byla nejzajímavější možností k podání přihlášky k prezenčnímu vojenskému magisterskému studiu na Fakultu ekonomiky a managementu UO. Možnost podat si přihlášku na ostatní fakulty byla uzavřena již koncem února. A jak vlastně dopadl počet podaných přihlášek do nových studijních programů? Jsou děkani fakult s prací svého týmu spokojeni, popřípadě nalézají určité rezervy? Tak na tyto a další otázky jsem se zeptal děkanů jednotlivých fakult, kteří práci svého týmu zhodnotili v následujících odpovědích.

Jste spokojeni s celkovým počtem přijatých přihlášek ke studiu na vaši fakultu?

D FEM plk. doc. Ing. Vladan Holcner, Ph.D.

V kontextu pozdějšího získání akreditace a určité mediální bouře ano, považuji to především za výsledek přece jen intenzivnější a delší marketingové kampaně fakulty. Do dalších let však budeme muset ještě přidat a zapojit širší masu akademických pracovníků a studentů fakulty, více spolupracovat s útvary v různých posádkách apod. Otázkou však je, kolik uchazečů se skutečně dostaví k přijímacím zkouškám. (Poznámka redakce: FEM přijala 437 přihlášek do 5letého magisterského studijního programu.)

D FVT plk. doc. Ing. Libor Dražan, CSc.

Na FVT bylo přijato do 5letého magisterského studijního programu 368 přihlášek. Fakulta má za úkol připravit pro AČR 132 absolventů v 15 vojenských odbornostech. K tomu, aby fakulta tento cíl splnila, bude na základě dlouhodobé zkušenosti, potřeba přijmout asi 190 studentů do 1. ročníku. Z těchto čísel je patrné, že s počtem podaných přihlášek nemohu být příliš spokojen. V současné době však teprve probíhají přijímací zkoušky. Provést celkové vyhodnocení a odhadnout, zda fakulta bude schopna připravit požadovaný počet absolventů, bude možné až v srpnu, poté co přijatí uchazeči o studium nastoupí k základnímu výcviku k VeV-VA Vyškov.

D FVZ plk. doc. MUDr. Jirí Páral, Ph.D.

Musím říci, že počet fyzicky podaných přihlášek na FVZ dosáhl v letošním roce historicky nejvyšších čísel za celou dobu existence fakulty a překonal i loňská vysoká čísla. Nezbyvá mi než stručně konstatovat, že jsem s tímto počtem opravdu velice spokojen. (Poznámka redakce: FVZ přijala 315 přihlášek do 5 a 6letých magisterských studijních programů.)

Co říkáte na pokles/nárůst počtu přijatých přihlášek k vojenskému studiu oproti loňskému roku?

D FEM

Zaznamenali jsme pokles oproti loňskému roku, ale – jak jsem již uvedl – v kontextu turbulentních specifických pro naši fakultu jsem

spokojen. Cíl jsme měli na fakultě při vyhlášení přijímacího řízení až na počátku roku 2014 nastavený „získat alespoň 2 uchazeče na každé místo studenta vstupního vojenského studia a to se nám podařilo více než dvojnásobně překročit.“

D FVT

Porovnáme-li počty přijatých přihlášek k 3letému bakalářskému studiu v loňském roce a k 5letému magisterskému studiu v letošním roce došlo k poklesu asi o 25%. Tento pokles je možné dát do souvislosti jednak s demografickým vývojem v ČR, s obecně snižujícím se zájmem o náročné studium technických oborů, ale také se změnami ve způsobu přípravy důstojníků AČR a dalšími skutečnostmi souvisejícími s průběhem a podmínkami služby v AČR.

D FVZ

Jde vidět, že marketingový plán, který jsme si stanovili, jsme splnili nad naše očekávání. Je krásné vidět nárůst počtu uchazečů skoro o 10% proti loňskému roku. Současně se mi potvrzuje, že kvantitativní růst se odráží v celkové kvalitě uchazečů – potenciaálních studentů. Jde o přímou úměru, neboť čím více přihlášek obdržíme, tím více uchazečů splní náročné podmínky přijímacího řízení v konkurenci uchazečů o studium na civilní lékařské fakulty a poskytne nám to tak širší výběr vhodných kandidátů ke studiu.

Jak byste zhodnotil zájem uchazečů o nově vytvořený vojenský prezenční magisterský studijní program?

D FEM

Nejlépe jej lze hodnotit optikou dne otevřených dveří fakulty, který jsme provedli v závěru února. Zájem byl opravdu enormní, potenciaální uchazeči disponovali poměrně solidními informacemi o možnostech studia u nás a jejich zájem se jevil jako opravdový.

D FVT

Zájem uchazečů o nový 5letý studijní program byl o něco nižší, než v minulých letech což lze opět dávat do souvislosti s demografickým vývojem, průběhem a podmínkami služby v AČR, ale v případě FVT také se zásadní změnou ve způsobu přijímání ke studiu oproti minulosti, kdy si již uchazeči mohli zvolit studijní obor – vojenskou odbornost, kterou chtějí studovat. V novém 5letém studijním programu tato možnost není a studenti budou rozřazováni do studijních modulů – vojenských odborností až v šestém semestru studia. S tímto nemá fakulta zkušenost a závěry bude možné udělat až po přijímacím řízení a zápisu studentů ke studiu. Na FVT dále dopadá i fakt, že zájem o studium všech technických oborů v ČR se spíše snižuje a v případě FVT je studium technických oborů ještě navíc doprovázeno náročnou důstojnickou přípravou.

Myslíte, že váš tým odvedl maximum práce k získání dostatečného počtu uchazečů nebo spatřujete v některých oblastech rezervy?

D FEM

Maximum to rozhodně nebylo (protože opačné konstatování podle mne nelze učiniti nikdy), ale fakulta se s danými zdroji a v daném časovém prostoru maximu výrazně přiblížila. Za podpory rektorátu fakulta odvedla

obrovský kus práce. Beru marketingovou kampaň pro toto přijímací řízení především jako vyzkoušení si jiných přístupů, jiného tempa, zapojení širšího spektra aktivních aktérů. Pod tlakem jsme byli nuceni zkoušet dělat „cokoliv“ z okruhu možného. A v tom budeme muset pokračovat i v dalších letech, kdy navíc budeme mít komfort většího časového prostoru. Prostor pro další zlepšení spatřuji především v širším zapojení takřka všech akademických a ostatních pracovníků fakulty, v masovém zapojení studentů vojenského, ale i civilního studia a ve spolupráci s vojenskými útvary a zařízeními při zprostředkovávání informací o možnostech studia na fakultě v posádkách/regionech jejich dislokace.

D FVT

Myslím si, že FVT vykonala velký kus práce pro získání dostatečného počtu uchazečů o studium. Fakulta se aktivně zúčastnila veletrhů vzdělávání Gaudeamus, Dnů otevřených dveří UO, příslušníci fakulty navštěvovali střední školy, kde propagovali možnost studia na UO. Fakulta dále uspořádala i několik akcí pro pedagogy středních škol technického zaměření, na které bude i v příštích letech navazovat. Zájem o studium však není ze strany UO ovlivňován pouze nabízenými studijními programy, ale i dalšími faktory, které ovlivňují průběh studia. Důležitou roli pro uchazeče, zejména v porovnání s civilními školami, hraje i stav nemovitě i movitě infrastruktury UO, kde jsou studijní programy realizovány. V této oblasti má UO, navzdory postupně se zlepšující situaci, stále značné nedostatky (stav většiny areálů a budov, samotných učeben a sportovišť, kde probíhá výuka, je stále nesrovnatelný s civilními VŠ).

V této souvislosti je však třeba vidět i to, že zájem uchazečů je ovlivňován i celkovým mediálním obrazem o stavu AČR, jako jediného zaměstnavatele absolventů vojenského studia, u veřejnosti. V tomto kontextu nelze ponechat aktivity spojené se získáváním uchazečů o studium pouze na samotné univerzitě, ale měl by se na nich v mnohem větší míře podílet i celý rezort MO. Jde přece o budoucí důstojníky AČR!

D FVZ

Určitě jsme odvedli kus práce. Celý náš tým využívá v maximálně možné míře veškeré nástroje, které máme k dispozici. Jde zejména o využití nabídky účasti na prezentačních aktivitách UO, potažmo oddělení vnějších vztahů UO, které jsou cíleně zaměřeny na tzv. „cílové skupiny uchazečů“, kteří mají nejlepší předpoklady ke studiu na FVZ. Jedná se zejména o akce typu Gaudeamus Brno a Praha, Dny otevřených dveří, akce pořádané krajem, prezentace na gymnáziích, apod. Velký zájem z řad potenciaálních uchazečů jsme zaznamenali při našich prezentacích i na Dnech otevřených dveří partnerských fakult Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Tento cílený přístup se nám ve velké míře osvědčil a budeme v něm i nadále pokračovat. Nelehkým cílem pro marketingové aktivity fakulty je a bude v dalších letech udržet vysoký počet zájemců a uchazečů o studium v přímé konkurenci se všemi lékařskými fakultami v České republice a v kontextu klesajícího demografického vývoje oslavené potenciaální věkové skupiny.

Otázky kladl: kpt. Roman Hanzlík

Přidělení dotace ze Strukturálních fondů EU Univerzitě obrany

Koncem loňského roku byl úspěšně uzavřen proces poskytnutí dotace z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace projektu „**UO - Materiálové a technologické inženýrství**“. Univerzita obrany tak získala další prostředky ze Strukturálních fondů EU na modernizaci své infrastruktury pro vzdělávací a výzkumnou činnost.

Hlavním cílem daného projektu je rekonstrukce a revitalizace budovy č. 8 Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany v areálu kasáren Šumavská, s důrazem na modernizaci specifických výukových a laboratorních prostor a na pořízení nezbytného přístrojového vybavení. Účelem projektu je vytvoření společné vědecko-výzkumné a vzdělávací báze pro studijní programy akreditované na fakultě.

Revitalizací budovy bude dosaženo nezbytné modernizace specifických výukových a laboratorních fondů Katedry strojírenství FVT. „Projekt přispěje kromě zvýšení kvality vzdělávací činnosti a celkové úrovně vědecké práce studentů doktorských studijních programů fakulty i ke zlepšení pracovních podmínek pro výuku v rekonstruovaných učebnách a k zefektivnění vědecké, expertní a inovační činnosti v rekonstruovaných laboratořích v kasárnách Šumavská,“ uvedl zástupce vedoucího projektu prof. Ing. Vojtěch Hrubý, CSc.

Modernizovaný objekt bude následně plnit dva základní účely. Výzkumný: realizace projektu zajistí odpovídající technické zázemí pro vědecko-výzkumnou činnost fakulty, která bude primárně zaměřena na nové technologie a materiály pro speciální použití. Vzdělávací: výzkum bude úzce spojen se vzdělávací činností především v doktorských studijních oborech.

Celkem bude zrekonstruováno 1253 m² ploch vzdělávacích a vědecko-výzkumných pracovišť FVT. Revitalizovanou budovu bu-

dou v rámci vzdělávání a výzkumných aktivit využívat jak studenti jednotlivých typů a forem studia, tak i vědeckopedagogičtí pracovníci této dynamicky se rozvíjející fakulty.

V rámci projektu bude vybudováno pět nových laboratoří, tři učebny, více než desítky nových pracoven, vnější osobo-nákladní výtah a bude rovněž pořízeno přístrojové vybavení. Vybudováním laboratoří dojde k posílení vědecko-výzkumného potenciálu nezbytného pro rozvoj doktorských studijních programů, magisterských studijních programů i aplikovaného výzkumu katedry. Rekonstrukcí a optimalizací učeben se vytvoří předpoklady pro efektivní organizaci přednášek. Vybudování vnějšího osobo-nákladního výtahu umožní jednak bezbariérový přístup do všech pater

budovy, jednak dopravu technologických celků, částí přístrojového vybavení a zkoumaných vzorků materiálů do objektu. Nové přístroje rozšíří stávající vybavení rekonstruovaných laboratoří o sofistikovanou experimentální techniku, což umožní vyšší kvalitu a efektivnost vědecko-výzkumné a vzdělávací činnosti pracoviště, rozšíří možnosti experimentální činnosti a zvýší aplikační potenciál soustavy experimentálních metod a prostředků hodnocení chemického složení, struktury a vybraných vlastností materiálů.

Koncepční řešení rekonstrukce objektu zajistí studentům i akademickým pracovníkům kromě možnosti využívání špičkových vědecko-výzkumných laboratoří a učeben i nezbytné zázemí, a to jak v oblasti přístupu k informačním zdrojům, tak i z hlediska sociálního zázemí.

Projekt je financován z 85 % z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a zbývajících 15 % tvoří finanční prostředky ze státního rozpočtu České republiky, z kapitoly 307 – Ministerstvo obrany. Celkové způsobilé výdaje projektu jsou 78 162 498 Kč, z toho dotace z ERDF činí 66 438 123 Kč a zbývajících částka 11 724 375 Kč představuje celkový objem spolufinancování z rozpočtu Ministerstva obrany. Realizace projektu potrvá do 30. června 2015.

Text: Bc. Jiří Haluza
Foto: kpt. Ing. Roman Hanzlík, Ph.D.

Představujeme výsledky univerzitního projektu podporovaného Evropskou unií Zbraňoví specialisté získali špičkové laboratoře a přístroje

Posledních deset let působili učitelé z Katedry zbraní a munice FVT v různých ne zcela vyhovujících prostorách brněnských kasáren Černá Pole. Začátkem letošního roku se přestěhovali do zrekonstruované budovy č. 9 v kasárnách Šumavská, kde získali dvě nové špičkové laboratoře a několik učeben včetně zázemí pro vědeckopedagogický sbor.

Rekonstrukci zmíněné budovy a vznik nových laboratoří realizovala Univerzita obrany v rámci řešení projektu Evropského fondu pro regionální rozvoj s názvem Infrastruktura pro výuku spojenou s výzkumem ve strojních oborech studijního programu Vojenské technologie, který byl financován prostřednictvím Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Investice dosáhla výšky 94 milionů korun a vedle odborníků na zbraně a munici nové laboratoře dostali také příslušníci Katedry ženijních technologií a Katedry bojových a speciálních vozidel Fakulty vojenských technologií.

Pověřený vedoucí Katedry zbraní a munice doc. Ing. Stanislav Beer, CSc. zdůraznil, že díky modernímu vybavení si studenti vyzkoušejí práci s nejnovějšími přístroji. „Obě laboratoře jsou předurčeny zejména k podpoře a rozvoji doktorského studijního programu garantovaného katedrou a k dalšímu rozšíření možností experimentálních prací při řešení

Elektromagnetický urychlovač střel

disertačních a diplomových prací studentů. Samozřejmě už dnes laboratoře slouží k vlastní vědecko-výzkumné a expertní práci příslušníků katedry.“

Vědeckopedagogičtí pracovníci katedry mají k dispozici unikátní experimentální balistickou laboratoř pro realizaci základních balistických měření u malorážového střeliva do ručních a lafetovaných automatických zbraní (např. pistole, samopaly, útočné pušky či kulometry) a zároveň pro testování ochranných prostředků osob a techniky se zaměřením na koncovou a ranivou balistiku a na účinky ničivých prvků s velkým rozsahem dopadové energie. Nová laboratoř rozšiřuje možnosti střeleckých experimentů, které předtím bylo možné provádět pouze v menším experimentálním střeleckém stanovišti v původních prostorách katedry. Předností je nyní prodloužení střeleckého tunelu z 9 na 25 metrů a jeho vybavení moderními měřicími a záznamovými prostředky včetně ventilačního systému.

„Moderní laboratorní vybavení obecně umožňuje měření balistického tlaku, rychlosti střely a charakteristik přesnosti střelby. Toto špičkové vybavení představují univerzální závěr, optoelektronická hradla pro měření rychlosti vystřelených těles, elektronický terč dovolující bezdotykové vyhodnocování souřadnic průletu střely rovinou cíle a nakonec balistický analyzátor, který zaznamenává a vyhodnocuje měřené veličiny,“ prozrazuje vedoucí vědecký pracovník katedry podplukovník Ing. Roman Vítek, Ph.D.

Chloubou laboratoře jsou pneumatically a elektromagnetický urychlovač projektilů (střel). Přitom oblast použití urychlovačů je poměrně široká. Podle docenta Beera oba urychlovače poslouží především k hodnocení balistických ochranných jednotlivce a techniky proti účinkům nejrůznějších ničivých prvků.

Vyvinuté střelivo pro ozbrojené bezpečnostní doprovody civilních dopravních letadel

Urychlovače umožňují téměř plynule měnit rychlost vystřelených těles a tím i dopadovou energii ničivých prvků.

„Vyhodnocovací část laboratoře je přenosná a umožňuje experimentální ověřování i v polních podmínkách ve vojenských výcvikových prostorech. Nemalé uplatnění pak nalezne při expertní činnosti katedry, zejména při hodnocení vlastností zbraňových systémů v rámci jejich pravidelných zkoušek či zkoušek přejímacích, vojskových a vývojových. Tím se fakticky sníží náklady na experimentální činnost a naopak se zvýší její četnost,“ upřesňuje docent Stanislav Beer.

Laboratoř je v současné době využívána i k hodnocení vlastností střel vyvinutých v rámci řešení projektu bezpečnostního výzkumu Ministerstva vnitra ČR pod označením MUNIPOL. „V rámci daného projektu se podílíme na vývoji speciálního policejního střeliva

Elektromagnetický urychlovač střel

pro ozbrojené bezpečnostní doprovody civilních dopravních letadel," upřesňuje doc. Ing. Jan Komenda, CSc. z Katedry zbraní a munice. Při řešení výzkumných projektů, realizaci různých zkoušek nebo při vývoji nábojů s ekologickými střelami katedra spolupracuje s Výzkumným a testovacím centrem materiálů SVÚM a.s. Praha, výrobní společností Explosia a.s. Pardubice, Středoevropským technologickým institutem Vysokého učení technického v Brně a podnikem Sellier & Bellot Vlašim. Ve výčtu spolupracujících organizací nesmí chybět ani Česká zbrojovka, a.s. v Uherském Brodě nebo Prototypa-ZM s.r.o. v Brně.

Unikátním zařízením laboratoře je také elektromagnetický urychlovač, který je kromě testování balistických ochran určen i ke zkoumání možností využívání jiných zdrojů energie k urychlování těles, v tomto případě elektrické energie. Jeho využití tak bude přínosem i pro studijní programy a obory elektrotechnického zaměření.

Součástí nově pořízeného přístrojového vybavení experimentální balistické laboratoře je rovněž analyzátor povýstřelových zplodin, který je určený k měření škodlivých látek vznikajících při výstřelu. Toto zařízení bude využíváno zejména k hodnocení vlivu výstřelu na kontaminaci prostoru střelnic škodlivými látkami a s tím spojenou ochranu zdraví pracovníků střelnic a střelících v rámci celé AČR.

Přístrojové a měřicí vybavení Katedry zbraní a munice bylo díky evropským penězům rozšířeno o diagnostické zařízení k měření opotřebení vývrtů hlavní malorážových a středorážových automatických kanónů a minometů. Toto zařízení je v rámci AČR unikátní a doplňuje diagnostické zařízení k proměrování vývrtů hlavní středních a velkých ráží, které bylo pořízeno v rámci řešení projektu obranného výzkumu „DĚLO“, jehož výstupem byly i dvě dnes užívané celoarmádní metodiky.

Nejen vědeckopedagogickým pracovníkům katedry bude sloužit druhá nová laboratoř, a to laboratorní pracoviště pro optická měření. Toto speciální pracoviště umožní rozšíření testování zavedených a nově zaváděných, či vyvíjených optických a optoelektronických přístrojů včetně přístrojů pro noční vidění. Laboratorní pracoviště je kromě výuky využíváno ke školení specialistů Centra zabezpečení materiálem technických služeb Štěpánov. Předpokládá se, že se laboratoř stane jedinečným pracovištěm v rámci celé AČR.

Příslušníci Katedry zbraní a munice Fakulty vojenských technologií se ve vědecko-výzkumné činnosti zabývají několika projekty, které představují specifický vysokoškolský výzkum, projekty pro rozvoj pracoviště a projekt bezpečnostního výzkumu Ministerstva vnitra ČR. Například v rámci nedávného projektu pro rozvoj pracoviště byl vyvinut a vyroben systém pro dálkové sledování dopadů střel v cílové ploše střelnice. Při výzkumné a vývojové činnosti v resortu obrany učitelé katedry úzce spolupracují s Centrem zabezpečení munice v Týništi nad Orlicí a Pokusnou dělostřeleckou střelnicí ve Vojenském výcvikovém prostoru Libavá.

Text a foto: Pavel Pazdera

Pneumatický urychlovač střel

Optoelektronická hradla pro měření rychlosti vystřelených těles

Část elektromagnetického děla

Stáže studentů Univerzity obrany u vojsk

V rámci dalšího prohlubování spolupráce Univerzity obrany s vojsky a zkvalitnění procesu zvyšování odborné připravenosti studentů (absolventů) se ve dnech 3. až 21. března 2014 uskutečnila stáž studentů 3. ročníku vojenského prezenčního studia studijních modulů Velitel mechanizovaných a tankových jednotek a Velitel průzkumných jednotek u útvarů 4. brigády rychlého nasazení.

Dva studenti průzkumné specializace byli zařazeni na zdvojené funkce na štábu 4. brigády rychlého nasazení, ke 41. mechanizovanému praporu v Žatci byli vysláni 3 studenti průzkumné a 7 studentů mechanizované specializace, ke 42. mechanizovanému praporu v Táboře bylo zařazeno 7 studentů mechanizované specializace, ke 43. výsadkovému praporu Chrudim byl vyslán 1 student průzkumné specializace a k 44. lehkému motorizovanému praporu Jindřichův Hradec byli zařazeni 4 studenti průzkumné a 7 studentů mechanizované specializace. Kromě plnění úkolů „mírového života“ bylo obrovským přínosem pro studenty, že 42. mpr a 44. Imopr byly čtrnáct dnů v období stáží studentů vyvedeny do vojenských výcvikových prostorů s tím, že tam plnily některá finální zaměstnaní programů přípravy vojsk.

Cílem stáží organizovaných Katedrou vojenského managementu a taktiky FEM bylo rozšíření a prohloubení odborných znalostí, dovedností a schopností studentů v uplatňování teoretických vědomostí a poznatků ve vojenské praxi.

Studentům byla v rámci stáží umožněna účast na vybraných zaměstnáních a cvičeních, která přispěla k rozšíření jejich praktických návyků a dovedností a tím získání praktických poznatků z řízení a zabezpečování činnosti jednotek útvaru v míru. V rámci stáží také byly prověřeny velitelské a metodické schopnosti studentů při velení jednotkám v podmínkách útvaru, zejména na stupních družstvo a četa.

V průběhu stáží se studenti podíleli na přípravě a řízení výcviku jednotky podle konkrétního zařazení, měli možnost seznámit se s řídicí a hodnotící dokumentací jednotky a štábu praporu, podíleli se na organizaci a provedení dalších akcí jednotky, včetně ošetřování materiálu a údržby techniky. Nezanedbatelným přínosem stáží bylo získání dalších podkladů pro dopracování bakalářských prací.

Je pozitivní, že jak ohlasy studentů, tak i reakce vojsk, zastoupených veliteli útvarů a veliteli jednotek, u nichž naši studenti stáž vykonávali, jsou kladné. I na základě těchto ohlasů a z výsledků kontrolní činnosti, která byla cestou katedry organizována tzv. vedoucími stáží – pedagogy, kteří byli po celou dobu stáží přítomni u vojsk se studenty, lze konstatovat, že cíle stáží byly splněny.

I jako odraz výsledků stáží studentů 3. ročníku, ale i z obecnějšího pohledu na kvalitu studentů Univerzity obrany ze strany příslušníků vojsk, zejména velitelů jednotek a útvarů, lze posuzovat žádost velitele 43. výsadkového praporu o pomoc při výcviku příslušníků praporu v rámci vyvedení do Vojenského výcvikového prostoru Hradiště ve dnech 7. – 11. dubna. Na základě schválení žádosti velitele útvaru rektorem-velitelem UO odjelo v uvedeném termínu 13 příslušníků Univerzity obrany na cvičení s cílem podílet se zejména na rozehrách praktických cvičení zakončených rotním taktickým cvičením s bojovou střelbou. Ve prospěch zdokonalení praktických dovedností a návyků účastníků

se studentů deklaroval velitel 43. vpr možnost praktické účasti našich studentů na vybraných cvičeních vyvedených jednotek, včetně střelb z různých typů ručních zbraní.

Je nezbytné udržovat, rozšiřovat a prohlubovat spolupráci Univerzity obrany jako celku i jednotlivých složek UO s vojsky (a dalšími partnery včetně zahraničních). Jediným, ale o to významnějším cílem všech těchto aktivit musí být zvýšení kvality absolventa UO a jeho připravenosti k nástupu na systemizované místo u vojsk. Vše samozřejmě při přísném posuzování efektivity těchto aktivit.

Text: doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.
Ilustrační foto: archiv UO

Logistické cvičení FOURLOG 2014

Ve dnech 10. až 22. března 2014 se uskutečnilo tradiční mezinárodní logistické cvičení FOURLOG 2014. Šlo o společné cvičení vybraných studentů oboru logistika z vojenských vysokých škol České republiky, Rakouska, Maďarska a nově Srbska. Cvičení bylo zaměřeno na poskytování logistické podpory v rámci mezinárodní mírové operace a rozvíjení logistických jednotek. Postupně probíhalo v Rakousku, Maďarsku a nakonec závěrečná část v ČR.

Text a foto: pplk. Ing. Václav Zajíček

Univerzita obrany naváže na vynikající spolupráci s Future Forces Exhibition & Conference 2014

Letošní 11. ročník mezinárodní výstavy a konference Future Forces 2014 bude pro Univerzitu obrany i přes letitou úspěšnou spolupráci výjimečný. Dosud se jednalo především o podporu v personální oblasti, o kooperaci studentů univerzity, kteří plnili funkci asistentů pro národní delegace, s tím, že nově přichází rozšíření spolupráce v odborné oblasti.

Univerzita obrany se od 15. do 17. října 2014 zapojí v Praze Letňanech hned do dvou ze čtyř pořádaných workshopů. Stává se odborným garantem Open NATO Future Soldier Workshop a Unmanned Systems Workshop, v jehož řídicím výboru je i zástupce Univerzity obrany pplk. doc. Ing. Jan Mazal, Ph.D. „Předpokládáme velkou účast celé řady odborníků a vědců nejen z našich partnerských univerzit, ale i dalších civilních akademických institucí a to nejen z ČR, ale i zahraničí. Náplň obou workshopů je aktuální, sleduje klíčové inovativní přístupy v dané oblasti a pro odbornou veřejnost je velmi atraktivní,“ řekl podplukovník Mazal.

K workshopům se také vyjádřil ředitel FF14 Jan Sajdl, který sdělil, že: „Skladba a náplň doprovodných programů je koncipována tak, aby se budoucí vojenští profesionálové dozvěděli cenné informace o projektu Vojáka 21. století, o používání autonomních systémů

ozbrojenými složkami, a to především v oblasti velení a řízení, v oblasti OPZHN a v neposlední řadě v oblasti logistiky.“

Kromě zmíněných, univerzitou podporovaných, workshopů čeká na návštěvníky FF14 i další doprovodný program. Jsou to Open NATO CBRN Workshop, Capable Logistician Workshop a konference Future Crises zaměřená na trendy v kybernetické bezpečnosti.

V době konání FF14 se v Praze uskuteční zasedání jedné z nejdůležitějších expertních pracovních skupin NATO - AC/225 LCG DSS (Dismounted Soldier Systems). Skupina čítá na 150 členů z 35 zemí světa, mezi jejichž působnost patří stanovování požadavků na vybavení vojenských jednotek v oblasti malorážních zbraní a optiky, munice, neletálních zbraní, výstroje a vybavení, komunikační techniky, vědy a nových technologií, a to

především na základě tzv. Lessons Learned ze současných vojenských operací. Účast členů expertní skupiny Dismounted Soldier Systems na výstavě FF14 je mezi podobně zaměřenými výstavami v Evropě výjimečná.

Dalších více než 50 expertů ze skupiny NATO JCBRND CDG (Joint Chemical Biological Radiological Nuclear Defence Capability Development Group) bude také v říjnu zasedat v Praze a zaměří se zde na budoucí hrozby a potřeby v oblasti CBRN. Připravovaný mezinárodní workshop nabídne mimo jiné témata CBRN Capability Development, CBRN Functional Services, Warning, Reporting & Hazard Prediction of CBRN Incidents, CBRN Physical Protection a CBRN Medical.

V Praze se představí nejnovější akviziční strategie, plány a aktuální potřeby v oblasti ochrany, výstroje, výzbroje a komunikačních prostředků nejen pro vojáky. FF14 je velmi dobrou příležitostí k získání neaktuálnějších informací nejen z různých vojenských oblastí, ale i cenných novinek z oblasti aplikovaného výzkumu s přesahem i do civilní oblasti.

Univerzita obrany bude na mezinárodní akci FF14 vystavovat v rámci expozice Ministerstva obrany ČR. Představí zejména robotické vozidlo UGV pro taktické a monitorovací účely (K-110) a 3D vizualizační systém pro velitele a štáb brigády (K-209).

Odborná i institucionální podpora a garance celého konceptu Future Forces je velmi široká. Záštitu projektu poskytly Ministerstvo obrany ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Armáda České republiky, Hospodářská komora ČR, velitelství NATO v Bruselu, Evropská obranná agentura a další.

Text: Mezinárodní koordinační centrum FF
Foto: www.natoexhibition.org

Můj Erasmus v Litvě

Jako student Univerzity obrany jsem měl v akademickém roce 2013/2014 možnost vycestovat na zahraniční studijní pobyt v rámci programu Erasmus. Ze všech zemí, ze kterých jsem si mohl vybrat, nakonec má volba padla na Litvu.

Největší pobaltskou republiku jsem si vybral z několika důvodů, jednak jsem v Litvě měl možnost již pobývat na Křestanské konferenci kadetů a důstojníků a při této příležitosti jsem i Litvu poznal jako zemi, která má jinou kulturu, kuchyň, prostě celkově je jiná a chování lidí je také trochu jiné. A právě velký počet „jiných“ skutečností, které jsem o Litvě poznal na svém prvním krátkém pobytu, mě přesvědčil, že bych se chtěl do Litvy vrátit.

Příjezd do Litvy byl pro mne velice zapamatování hodný. Když jsem v říjnu odjížděl z Brna, bylo ještě okolo 20 °C. Po přistání v Litvě jsem ale doslova dostal studenou facku a první myšlenka, která mě okamžitě napadla, byla, že „v Litvě je fakt zima“. I když zde bylo asi jen o 12 °C míň, rozdíl teplot se mi skutečně zaryl do paměti. Před letištěm na mě čekal Audrius, litevský kadet, který mě vyzvedl a odvezl na Generalo Jono Žemaičio Lietuvos Karo Akademij, kde mi ukázal pokoj, kde budu bydlet.

Hned z počátku se nám představila Audrone, litevská koordinátorka Erasmus programu, která s námi řešila veškeré záležitosti ohledně školy. Na akademii jsme byli pouze čtyři erasmoví studenti, takže problémy ohledně výuky šly řešit celkem rychle a operativně. Spoustu předmětů jsme měli společně v naší malé skupince zahraničních studentů, což mě osobně trochu mrzelo. Jediné předměty, které jsme

s Brankou (Brankou Petkovič, studentkou UO, se kterou jsme společně studovali na litevské akademii) měli dohromady s kadety prvního ročníku, byla angličtina a němčina. Výuka angličtiny mě na akademii v Litvě velice příjemně překvapila. Kadeti měli výuku 3x týdně a učili se pouze vojenskou angličtinu. Jejich výuka byla zaměřená hodně na prezentování připravených prací, které se obvykle týkaly probíraného tématu. S Brankou jsme také přispěli několika příspěvky do výuky, na základě kterých jsme byli hodnoceni. Angličtina mně osobně dala spoustu nové slovní zásoby a díky prezentacím jsem si ji zároveň celkem dobře i upevnil (navíc mi teď nebude dělat problém popsat jednotlivé části tanku ☺).

S Brankou se nám také naskytla příležitost reprezentovat Univerzitu obrany na Kaunaské konferenci studentů. Účelem konference bylo provést prezentaci na téma Angličtina v profesi, což spočívalo v přednesení prezentace, ve které se objevuje odborná angličtina. V našem případě i v případě kadetů z Generalo Jono Žemaičio Lietuvos Karo Akademija odborná angličtina byla vojenská angličtina. Konkrétně jsme s Brankou přednášeli o Univerzitě obrany a rozdílů ve studiu civilních a vojenských studentů. Měli jsme možnost ale vyslechnout i prezentace z oblasti módy a reklamy. Celkem bylo přednášeno sedm prezentací a v naší kategorii jsme se s Brankou umístili na prvním místě.

Volný čas jsme trávili převážně cestováním. Měli jsme možnost navštívit spoustu míst, od západu po východ Litvy a od severu na jih. S kadety jsme navštívili hanzovní město Klaipėdę, kde je také přístav a litevská námořní akademie. Dále jsme spolu s akademií navštívili leteckou základnu u města Šiauliai, kde probíhá mise NATO a které se účastnila i česká armáda. V době, kdy jsme navštívili letiště,

byla hotovost držena belgickou armádou. Měli jsme možnost vidět cvičný poplach a upřímně řečeno, vidět cvičný poplach z blízkosti, z jaké jsme mohli, byl další velice silný zážitek. Následovala prohlídka hangárů, kde mě mimo jiné zaujaly holé stěny, na kterých visely pouze české požární směrnice.

Další výlety jsme s Brankou podnikali na vlastní pěst (ostatní dvě erasmačky byly sedavé holky, se kterými se dalo dobře popovídat, ale z pokoje vycházely pouze, pokud potřebovaly nakoupit v obchodě). Podnikli jsme výlet na Trakai, historický hrad postavený na ostrůvcích na jezeře. Dále jsme jeli navštívit Rumšiškės, kde se nacházelo venkovní muzeum, v němž bylo možno nahlédnout, jak lidé v Litvě žili od 19. do poloviny 20. století. Dále jsme navštívili Europos parkas, který byl vystaven jednak jako venkovní galerie a také proto, že v jeho oblasti se nachází vypočtený geografický střed Evropy (na který jsou v Litvě hrdí, takže v okolí Vilniusu je možné nalézt minimálně 3 parky, kde je onen střed Evropy). A navštívili jsme spoustu míst ve Vilniusu. Jednou, když jsme jednomu kadetovi vyprávěli, kde jsme všude byli, řekl, že je z Vilniusu a že na polovině míst ještě v životě nebyl. Samotné cestování autobusy je také zážitek. Když jsme jeli navštívit Rumšiškės, autobus nám zastavil na dálnici, že máme vystoupit. Vesnice se nacházela cca 3 km západně od dálnice. Takže kulturní zážitek v podobě návštěvy venkovního muzea byl zpestřen o akční přebíhání dálnice za plného provozu.

V Litvě jsme potkali spoustu lidí. Vilnius samotný je velice mnohonárodnostní město. Žijí v něm jak Litevci, tak Bělorusové, Rusové a Poláci. Většina mladých lidí umí velice dobře anglicky, starší lidé umí většinou pouze rusky. Hodiny ruštiny z Univerzity obrany se tedy hodily zejména v odpoledních a večerních hodinách. Kadeti na univerzitě byli velice milí a nám pomáhali. Vždy, když jsme si s něčím nevěděli rady, ochotně a trpělivě nám pomohli. Chvilí jsme také s nimi chodili na taneční hodiny, které v rámci vojenského leadershipu musí všichni kadeti absolvovat. Jelikož jsem byl sám zahraniční student, bydlel jsem na pokoji s litevským vojákem Irmantasem, který byl na akademii na kurzu angličtiny. Bydlení s Irmantasem, musím říct, bylo skvělé, protože Irmantas byl velice komunikativní člověk a rád si povídal. Od něj jsem také získával cenné informace ohledně plánování výletů a o litevské historii a kultuře. Společně jsme procvičovali angličtinu, protože jsme ani jeden neuměli řeč toho druhého. Já jsem měl chvilku snahu se naučit litevsky. Jedná se ale o tak složitý jazyk, že jsem se ve výsledku omezil na frázi „Aš noriu“, což znamená „já chci“ nebo „já potřebuju“ a pak už jsem jen ukazoval. Branka v tomto ohledu byla mnohem vytrvalejší a ke konci pobytu sklízela od leckterých kadetů a učitelů obdiv, jak se dokázala naučit některé fráze. V České republice jsme zvyklí, že většina lidí pochází z různých měst nebo vesnic. V Litvě většina lidí (i kadetů) pochází z Vilniusu, Kaunasu, Klaipėdy, Šiauliai nebo Panevėžysu, což jsou litevská největší města a kde žije přibližně 80 % obyvatel země.

I když na akademii jsou všechny studijní programy civilního rázu, život kadetů je velice

Studenti Univerzity obrany rotný Aleš Valnoha a Branka Petkovič s učitelkou angličtiny a kadety litevské Vojenské akademie

Věž hradu Gedimino pilis ve Vilniusu

vojenský. Ročníky jsou hodně propojeny a dokonce jsou kadeti vyšších ročníků hnáni k odpovědnosti za nižší ročníky. Kadeti vyšších ročníků musí každé ráno provést s nižšími ročníky ranní rozcvičku. Líbilo se mi na tom, že snad ani na jedné rozcvičce nebyl přítomen žádný důstojník ze stálého stavu. Starší kadeti dobře věděli, co musí udělat a nedovolili by si nějaký úkol neprovést. Také kadeti mezi sebou si salutují a upřímně řečeno mně se to velice líbilo, protože i když samotné obory byly spíše civilního rázu, cítil jsem se tam jako na vojenské škole.

Zmínil jsem, že litevská kuchyně je jiná. Pro spoustu lidí ze zahraničí bylo jídlo zvláštní. V jídelnách najdete hodně smetan a zároveň jsou jídla velice tučná. Potraviny jako třeba nízkotučná smetana nebo nízkotučné mléko v regálech nemá ani smysl hledat. Jako příloha se hodně používá pohanka. Litevské národní jídlo jsou zeppelíny – plněné bramborové knedlíky, které Litevci připravují na různé způsoby. V okolí hradu Trakai se historicky usídlili Turci Karaímové, kteří v okolí hradu a i ve Vilniusu produkují chutné koláčky kibinai, což jsou koláčky z těsta plněné mletým masem.

Povídání o zkušenostech z Erasmu bych rád zakončil citátem, který byl vyryt v Klaipeďe na jednom pomníku. Bylo tam napsáno: „Jsmen jeden národ, jedna země, jedna Litva.“ Když nám kadetka Monika vysvětlovala, co to znamená, uvědomil jsem si, jaká je to v tomto případě pravda. Litevci jsou na svůj národ velice hrdí a pro svou zemi a pro to, aby byli svobodní, dost vytrpěli a pamatují si to. Musím říct, že tato soudržnost je cítit na každém kroku a byla cítit i ze slov Moniky, když nám vysvětlovala význam věty na pomníku.

V Litvě jsme prožili tři nádherné měsíce, které bych si okamžitě velice rád zopakoval. Pokud se někomu chce jet na Erasmus, ze své zkušenosti můžu jen doporučit, aby se chopil příležitosti a vycestoval, protože nabude skvělé zkušenosti, potká velkou spoustu skvělých lidí a docela dobře pozná cizí kraj.

Text a foto: rtn. Bc. Aleš Valnoha

Zahraniční studenti programu Erasmus

Od 24. února 2014 začal letní semestr pro zahraniční studenty, kteří na Fakultě ekonomiky a managementu studují v rámci programu Erasmus. Fakulta má v rámci letního semestru celkem 47 zahraničních studentů, z nichž deset zpracovává své bakalářské a diplomové práce.

Na FEM nyní působí erasmoví studenti z Bulharska, Maďarska, Polska, Rumunska, Slovenska a Švédska. Přitom 30 je studentů vojenských. Dva slovenští studenti si vybrali studium v českém jazyce a byli zařazeni do skupiny k českým studentům. Ostatní studenti mají vlastní studijní programy v anglickém jazyce zaměřené zejména na ekonomii nebo logistiku.

Šest rumunských studentů přijelo zpracovávat své bakalářské práce. Dvě studentky z Polska na fakultě již jednou v rámci programu Erasmus studovaly a nyní se vrátily, aby zde pracovaly na svých diplomových pracích. Vedoucími jejich prací stejně jako v případě tří studentů z Rumunska jsou akademičtí pracovníci z Fakulty vojenských technologií. Dva

studenti ze Švédska zpracovávají bakalářské práce, které na konci semestru také na fakultě obhájí.

V úvodu jejich studijního pobytu proběhly tzv. „Admin Days“. Studenti byli seznámeni s podmínkami studia na Univerzitě obrany, prací v informačním systému univerzity, dostali školení v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany, vyřídili si povolení ke vstupu do univerzitních objektů a průkazky do knihovny. Studenti fakulty, kteří se přihlásili jako tzv. patroni Erasmus, provedli zahraniční studenty po objektech univerzity a také jim ukázali centrum města Brna.

Noví zahraniční studenti dnes již pilně studují a navazují nová přátelství. Věříme, že na závěr budou studenti se svým pobytem v České republice a na Univerzitě obrany spokojeni.

Text: Ing. Hana Vlachová, Ph.D.

Jednání delegátů univerzitní odborové organizace

Letošní výroční konference jmenovaných a volených delegátů Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany se konala o něco dříve než obvykle, a to 11. března 2014 na Klubu UO.

Po uvítání téměř pěti desítek delegátů a pozvaných hostů, kterými byli za Univerzitu obrany jako partnera pro kolektivní vyjednávání (zaměstnavatele) její rektor-velitel brig. gen. prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D., a za Českomoravský odborový svaz civilních zaměstnanců armády (ČMOSA) jeho předsedkyně Ing. Jitka Šebková, zahájila předsedající konference volených delegátů Mgr. Iva Taušová projednávání jednotlivých bodů závodním výborem navrženého a delegáty jednomyslně schváleného pořadu jednání. Kromě tradičních bodů, jakými jsou zprávy o činnosti jednotlivých orgánů a o hospodaření nebo schválení rozpočtu, byla do pořadu jednání zařazena rovněž celá řada organizačních otázek a volby náhradníků členů závodního výboru.

Zatímco většina věcí procházela projednáním a schvalovacím procesem poměrně rychle a snadno, některé záležitosti, jako například návrh rozpočtu, zvýšení členských příspěvků členům základní organizace, kteří pobírají pouze dávky důchodového pojištění (důchodcům), nebo průběh kolektivního vyjednávání ohledně „útvarové“ kolektivní smlouvy, provázela poměrně rozsáhlá rozprava. Časově náročný bod pořadu jednání představovaly i volby náhradníků členů závodního výboru; na základě výsledků tajného hlasování se jimi nakonec stali Ing. Alena Bumbová, Ph.D., Ing. Miroslav Hajas a Miroslava Jandlová.

Ve vystoupeních hostů pak zazněly informace o aktuální činnosti ČMOSA a byly přiblíženy možnosti dalšího vývoje Univerzity obrany. Na osobu rektora směřovalo také několik dotazů.

Na závěr poděkovala předsedající konference volených delegátů všem přítomným za jejich účast a trpělivost na historicky nejdelším jednání a vyzvala všechny odboráře na Univerzitě obrany k aktivnější činnosti v rámci základní organizace.

Text: Miloslav Havlín

Báječné létající stroje na obloze

Historické letouny a jejich věrné repliky mají v sobě vše, co si malí i velcí kluci (a nejen oni) mohou přát – romantiku, dokonalost ruční práce, dobrodružství, svobodu pohybu a patřičnou dávku adrenalinu.

Děk patří všem, kteří je i dnes dokážou dostat na oblohu.

Legendu aviatiky Louise Blériota není ve světě létání potřeba představovat – do dějin se zapsal už v roce 1909 jako první člověk, který v letadle překonal kanál La Manche. Nemusíme asi dodávat, že šlo o stroj vlastní konstrukce, jehož repliku nesoucí název Blériot XI je dnes možné obdivovat na různých leteckých dnech po celé Evropě.

Průkopník letectví u nás Jan Kašpar si přivezl tento stroj z Francie. Letadlo nejprve vybavil vlastním motorem, později motorem typu Anzani. Létat se na něm naučil velmi záhy. „On létat neuměl. Učil se na pardubickém vojenském cvičišti, vycházel jen z knížek a příruček,“ říká Martin Kindernay, jehož společnost Kindernay's Flying Circus repliku letounu za tři čtvrtě milionu korun postavila. První úspěšný let provedl Ing. Kašpar dne 16. dubna 1910, kdy proletěl dvoukilometrovou dráhu ve výšce 20–25 metrů.

Stroje ještě tenkrát nebyly moc pohodlné na řízení. Piloti neměli k dispozici téměř žádné přístroje nebo posilovač řízení. Zvládnout letoun vyžadovalo velkou fyzickou sílu. A také v otevřené kabině byla nahoře pořádná zima. Letoun vyhlíží velmi křehce, složený je hlavně z dřevěných latěk, plátů a lanek, robustní je jen motor. První Kašparův Blériot měl tříválcový motor o síle 33 koňských sil s 1400 otáčkami, k tomu však byla potřeba dvoumetrová vrtule.

Velká válka

Sopwith Strutter byl jedním z prvních frontově nasazených letadel z dílny známé britské letecké továrny Sopwith. Jako první letadlo britské výroby byl vyzbrojen synchronizovaným kulometem, který umožňoval střelbu dopředu okružem vrtule. Ovšem britský stroj Sopwith F.1 Camel se stal nejúspěšnějším stíhacím letounem nasazeným spojení Dohody v 1. světové válce, když měl na svém kontě přes 1300 sestřelených nepřátelských letadel. Vznikl v roce 1916 v dílně konstruktérů leteckého závodu Sopwith Aviation Company. Byl vyzbrojen dvěma synchronizovanými kulomety Vickers ráže 7,7 mm, lafetovanými na hřbetě trupu před pilotním prostorem. Kvůli charakteristickému „hrbu“, kryjícímu závěry kulometů, se novému stroji začalo říkat Camel (Velbloud). První letouny byly k operacím jednotkám přidělovány v květnu 1917 a v červenci se již zúčastnily prvních bojů. Se svým Camelem (sériové č. B6313) se major William Barker stal největším esem v historii RAF, poté, co sestřelil 46 nepřátelských letadel a balónů od září 1917 do září 1918 během 404 letových hodin. Během velké války jich bylo

Blériot XI

Sopwith Strutter

Sopwith F.1 Camel

Fokker Dr.I

Avia BH-1

Avia BH-5

vyrobeno přibližně 5500 kusů a na jejím konci však kvůli rychlému rozvoji letectví zastaraly.

Éra jednoho křídla byla ještě daleko – světu kralovaly především dvouplošníky a přidaly se i trojplošníky. Nejznámějším letounem 1. světové války se stal Fokker Dr.I, stroj, na kterém létal i legendární Rudý baron, stíhací eso Manfred von Richthofen. Jeho konstruktérem byl Reinhold Platz a vyráběl se v továrně Anthony Fokkera. Trojplošníky také předvedly typické nevýhody. Byly výrazně pomalejší než tehdejší nepřátelské stíhací letouny v letové hladině i ve střemhlavém letu. Byly podstatně pomalejší než tehdejší stíhačky Albatros nebo Pfalz, které měly původně nahradit. Díky motorům Oberursel UR.II s nízkým kompresním poměrem (kopie rotačního motoru Le Rhône 9J) klesal výkon ve vysokých výškách. Jak válka pokračovala, nedostatek ricinového oleje činil provoz rotačních motorů čím dál obtížnějším. Nízká kvalita německého náhradního maziva známého jako Voltol měla za důsledek časté selhání motoru, zejména během léta 1918. Repliky tohoto stroje dnes patří k častým ozdobám leteckých show.

Češi na obloze

Na leteckých dnech můžeme spatřit i repliky československých dvoumístných sportovních strojů. První letoun továrny Avia s označením BH-1 exp. trpěl zpočátku nedostatkem motorového výkonu (zejména při letu s pasažérem). Avia BH-1 je jednomotorový dvoumístný vzpěrový dolnoplošník. Příímým následníkem byl v mnohém vylepšený model BH-5 (označení L-BOSA mu dalo přezdívku „Boska“), který sbíral ceny na mezinárodních leteckých soutěžích. Jednalo se o celodřevěný dvoumístný cvičný sportovní a kurýrní letoun, který byl oproti typu BH-1 zvětšený, zpevněný, aerodynamicky a technologicky lépe propracovaný. Byl dimenzovaný pro létání základní akrobacie. Na letoun BH-5 byl poprvé nainstalován hvězdicový pětiválcový motor Walter NZ-60, první a úspěšný motor vlastní konstrukce společnosti Walter. Na základě vojenských zkoušek typu BH-5 objednalo Ministerstvo národní obrany sérii nepatrně vylepšených Avii BH-9, BH-10 a později ještě BH-11, které byly úspěšné v mnoha domácích i mezinárodních závodech a při rekordních a propagačních letech.

V roce 2012 se na českém nebi po mnoha desítkách let znovu objevil slavný meziválečný stíhací letoun Avia B-534. Majitelem, stavitelem a pilotem nádherné repliky v jedné osobě, je bývalý pilot Boeingů 737 ČSA Ing. Stanislav Fiala z kladenského aeroklubu. Bezprostředním podnětem pro vznik tohoto stroje byla zhoršující se zahraničně-politická situace začátkem 30. let minulého století, která si vyžádala modernizaci leteckého parku. Ministerstvo národní obrany proto vyhlásilo soutěž na novou standardní stíhačku pro československé letectvo. Konstruktor František Novotný v továrně Avia navzdory neúspěchu se strojem B-234, který měl problémy s hvězdicovým motorem R-29, přepracoval konstrukci a umístil do pozměněného draku licenční motor Hispano-Suiza 12Ybrs o výkonu 860 koní (později se používal 12-ti válcový motor Avia). Z přestavěného draku Avia B-234.2 tak

(Pokračování na str. 22)

Báječné létající stroje . . .

Avii B-534

(Dokončení ze str. 21)

vznikl první prototyp letounu Avia B-534.1. Konstrukce továrny Avia se ukázala ve srovnání s konkurenčními stroji továren Letov a Praga jako nejlepší. Stroje oplývaly výbornou stoupavostí, manévrovatelností a i poměrně vysokou rychlostí, která se blížila k 400 km/h.

Celkové přezbrojení československého stíhacího letectva na tento typ bylo dokončeno v roce 1937. Avie B-534 si brzy získaly velkou popularitu. Dopomohly k tomu zejména úspěchy československých letců, kterých dosáhli například na letecké soutěži v Curychu roku 1937. První stokusová série měla otevřenou kabinu, 2 synchronizované kulometry v trupu a po jednom kulometu ve spodních křídlech. Druhá série už měla všechny 4 kulometry na bocích trupu. Třetí série měla jen jeden společný přívod vzduchu ke kompresoru. V předmnichovském období dokončovala Avie největší čtvrtou sérii strojů B-534, aby letectvo dosáhlo plného stavu. Nové Avie měly uzavřený překryt kabiny, kapotovaný podvozek a závěsníky pro 6 kusů pum. V březnu 1939 bylo ve stavu československé armády 443 Avii B-534.

Text: Pavel Pazdera

Foto: Pavel Pazdera, Petr Huňáček a Wikipedia

Úspěšná účast studentů UO na sympoziu v Bukurešti

V dnech 23. až 28. března 2014 se vybraní studenti z Univerzity obrany prezentovali svými projekty na 6. mezinárodním studentském sympoziu konaném v Bukurešti pod záštitou organizace AFCEA Europe. Naše výprava zaznamenala velký úspěch.

Po úspěchu z loňského roku ve Varšavě bylo rozhodnuto, že Studentský klub AFCEA při Univerzitě obrany vyśle své zástupce s příspěvkem i na letošní studentskou konferenci do Bukurešti. Tématem tohoto soutěžního setkání bylo „Future Information and Communication Technology“ a za univerzitu byli vysláni Luboš Almer, Vít Šnorich, Vít Kučera (všichni FEM) a des. Miroslav Hovorka (FVT).

Studenti cestovali letecky z Vídně do hlavního města Rumunska Bukurešti již v neděli odpoledne, aby byli na druhý den připraveni co nejlépe prezentovat své projekty. Samotná studentská konference byla organizována Polytechnickou univerzitou v Bukurešti, konkrétně Fakultou elektroniky, telekomunikačních a informačních technologií a konala se hned v pondělí 24. března 2014.

Příspěvky našich studentů byly předem akceptovány a zařazeny do tzv. POSTER session, což obnášelo nejen zpracovat článek vystihující hlavní informace o projektu, ale rovněž připravit plakát, který celou studentskou práci poutavě shrnuje, a který byl po dobu trvání konference vystaven. Rovněž všichni soutěžící v této kategorii měli možnost v krátkém programu prezentovat svůj projekt a vybičnout tak ostatní studenty i hodnotící ko-

misí k návštěvě svého „posteru“ a k další diskuzi. Této možnosti všichni využili, a i když 3 minuty pro ústní projev byla velmi krátká doba, zejména našim studentům se tato část vydařila.

V průběhu konference bylo prezentováno mnoho zajímavých projektů z různých oblastí elektroniky a technologií, přičemž mnoho studentů se věnovalo bezpečnosti v sociálních sítích a na internetu vůbec. V přestávkách mezi jednotlivými sekcemi bylo možné se seznámit a diskutovat se studenty z jiných univerzit, kteří přijeli z různých částí Rumunska, ale i ze Slovenska, Řecka či Portugalska. Z České republiky se dále účastnili studenti z Policejní akademie v Praze a student z VUT v Brně.

Závěrečné hodnocení přineslo ocenění našemu studentovi des. Bc. Miroslavu Hovorkovi za nejlepší příspěvek v POSTER session, což vzhledem k nemalé účasti bylo dle slov Ing. Petra Jiráka (regionální viceprezident AFCEA International) velkým úspěchem. Z české delegace byl oceněn i příspěvek Jana Pluskala z VUT. Nicméně konference byla odměnou pro všechny zúčastněné a získané zkušenosti se jim jistě neztratí.

V dalších dnech se studenti účastnili mezinárodní konference NATO C4IRS & AFCEA TechNet International, kde se setkávají špičky z oboru kybernetické bezpečnosti, komunikačních a informačních technologií a představitelé různých oblastí z NATO. Velkým přínosem pro studenty byla možnost konfrontovat

se s „dospělou“ konferencí a diskutovat s těmi nejpovolanějšími z oboru. Navíc oficiálním jazykem setkání byla angličtina, což umožnilo uplatnit získané dovednosti ze studia.

Závěrem lze jen dodat, že celou účast studentů hradil Studentský klub AFCEA při UO z grantu této asociace a ve spolupráci s rumunskou pobočkou AFCEA, a že se rozhodně nejednalo o špatně vynaložené prostředky. Studenti získali mnohé zkušenosti, kontakty a opět potvrdili dobré jméno Univerzity obrany. Studentský klub AFCEA byl na naší univerzitě založen před dvěma lety.

Text: des. Bc. Miroslav Hovorka

Foto: archiv autora

Cirkus-kruh.cz. O čem se nemluví, i když by se mělo...

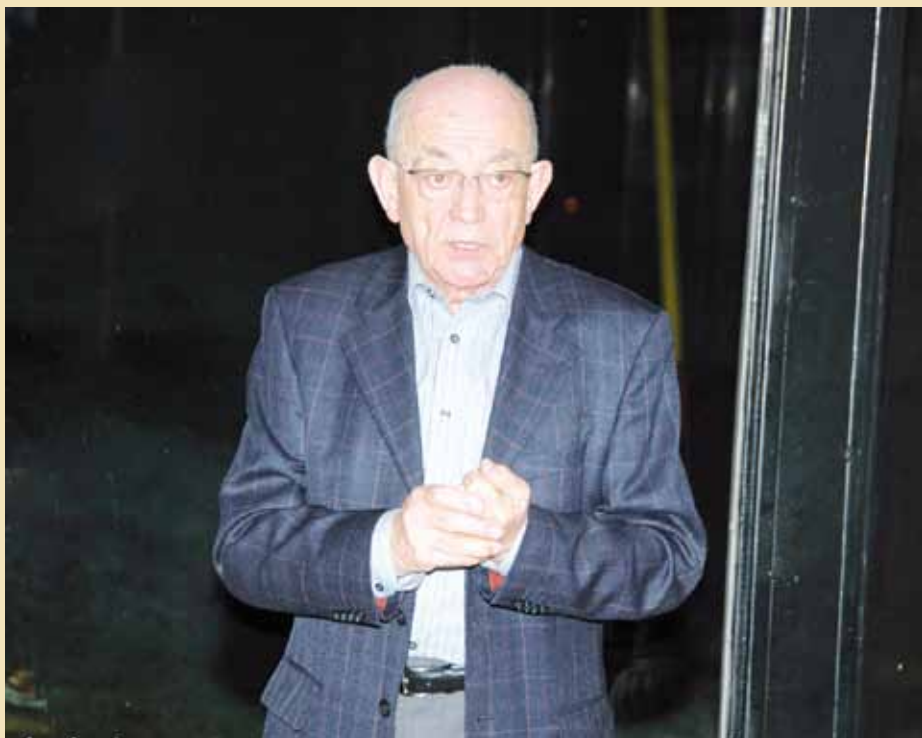
Od zimního semestru 2013/2014 na Univerzitě obrany rozvíjí činnost Vojenský historický ústav – oddělení výuky a vzdělávání. Snahou této instituce je rozšířit nabídku výuky humanitních věd na Univerzitě obrany a nabídnout studentům hlubší ponor do kulturních, historických a sociálních témat, než jaký umožňuje běžná výuka.

Renomovaní odborníci uvádějí studenty do kultury islámských zemí (doc. PhDr. Miloš Mendel, CSc.), do historie Židů na území Čech a Moravy (Dr. Phil. Jana Starek) a soužití Čechů a Němců (Adrian Portmann von Arburg, Ph.D.), seznamují je s náboženským radikalismem (JUDr. PhDr. Marek Čejka, Ph.D.), s psychologickými rozměry demokratických a autoritářských režimů (Mgr. Jan Širůček, Ph.D.), ale také se stavem české společnosti, kultury a umění (Mgr. Miroslav Jeřábek, Ph.D.) či s fungováním médií (Bc. Jan Plachý).

Kromě těchto klasických přednášek jsme navrhli šest seminářů; vzhledem k velkému vytížení studentů probíhají zatím pouze dva, a to s doc. Mendelem a se Scottem Andrewsem. Věříme, že jakmile se podaří harmonizovat naši výuku se studijními plány univerzity, zájem studentů nadále poroste.

Další přesah standardní výuky znamenají exkurze naplánované ve spolupráci s kolegy z pražské centrály VHU. Vedle destinací s ryze vojenskou tematikou (Letecké muzeum Kbely, Vojenské technické muzeum Lešany atd.) zveřejníme studenty i například do Archivu bezpečnostních složek v Kanicích, do vily Tugendhat či na prohlídku brněnských míst souvisejících s druhou světovou válkou.

Velkou oblibu u studentů si získaly úterní večerní diskuse na kolejích na Chodské. Ve zcela neformálním prostředí se setkávají s osobnostmi, jež jim zprostředkovávají svoje profesní zkušenosti.

Prvním hostem byl Scott Andrews, který vyprávěl jak o své vojenské přípravě, tak o svých zkušenostech z války v Zálivu a působení v americké vojenské rozvědce. Svoje názory na současnost i budoucnost vojenského školství přišli sdělit bývalý ministr obrany a velvyslanec v Moskvě Luboš Dobrovský (na horním snímku) a bývalý rektor Masarykovy univerzity Jiří Zlatuška. O hranicích hendikepu, o tom, co z pohledu dnešní společnosti hendikepovaný člověk „smí“, hovořili Ladislava Blažková, Jan Vočka a Aneta Vidurová z Ligy vozíčkářů. Palčivé téma postavení Romů představila producentka a režisérka Kamila Zlatušková na svém docu-soapu Ptáčata, který časověným způsobem popisuje život třídy převážně romských dětí. Jak se válčí na frontách marketingu a propagandy a jak symboly ovládají svět, ukázal grafický designér Adam Hrubý, jehož prezentaci doplnil příspěvek psycholo-

ga Adama Širůčka o psychologickém vlivu na veřejné mínění ve válečném konfliktu. Velmi dynamický byl večer věnovaný syrské revoluci, v němž Klára Bažantová a Assem Atassi ze sdružení syrskarevoluce.cz vtáhli účastníky prostřednictvím simulace přímo doprostřed válečného konfliktu.

Další setkání budou věnována extremismu, homosexualitě, misi v Lógaru, občanskému aktivismu, na květen přislíbil účast mj. spisovatel a nakladatel Martin Reiner a politolog a spisovatel Ota Ulč.

Nejbližší program tzv. Cirkusu v kolárně i veškeré další informace o činnosti brněnské pobočky Vojenského historického ústavu najdete na www.cirkus-kruh.cz.

**Text: Barbora Antonová
Foto: Jan Plachý a Pavel Pazdera**

Jubilejní přebor AČR ve sportovním lezení

Již podvacáté se sešli nejlepší lezci z řad příslušníků AČR, aby změřili své síly a dovednosti ve sportovním lezení na obtížnost. Místem jejich klání se ve čtvrtek 10. dubna 2014 stala umělá stěna Rajče v prostorách Stadionu v brněnské Kounicově ulici.

Úspěch v závodě popřáli všem účastníkům přeboru při úvodním nástupu prorektor pořádající Univerzity obrany plk. gšt. Ing. Miloslav Bauer, Ph.D. a pplk. Mgr. Jiří Malík, odborný garant ze sekce rozvoje a plánování schopností MO, kteří pak uznale sledovali umění lezců a těm nejlepším předali ceny.

Jak napovídá název disciplíny, cílem závodníků v tomto případě není vystoupat k cílové metě v co nejkratším čase, ale dostat se po stanovené cestě co nejdále. Obtížnost cest se v jednotlivých kolech zvyšuje a sítím tak postupně procházejí ti nejlepší. Organizátoři z Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany pro přebor vybrali a částečně upravili cesty s obtížností 5b až 6a+ v ženské kategorii a na muže čekala obtížnost ještě vyšší.

Pět minut na základní seznámení s cestou a potom odchod do izolace, tedy za dveře sálu. Takový postup je nezbytný pro to, aby závodníci nemohli studovat postup soupeřů, kteří do stěny nastoupili před nimi a aby tak byly zachová-

ny stejné podmínky pro všechny účastníky.

Kvalifikační a semifinálovým kolem prošlo 14 z původního počtu 30 mužů a o jejich konečném pořadí rozhodla finálová cesta s obtížností 6c+. Nejdále se stejně jako v loňském roce dostal praporčík Jan Čeřovský z Nemocniční základny v Hradci Králové. Za ním se umístili četaři Richard Dvořák z Fakulty vojenského zdravotnictví UO a Libor Malíška z VÚ 6950 Stará Boleslav.

Na rozdíl od mužů prošlo kvalifikační i semifinálovým kolem všech 8 účastnic. Ve fi-

nále pak byla nejúspěšnější poručice Markéta Němcová z VÚ 2266 Liberec. O pořadí na dalších dvou místech musela rozhodnout rozřazovací cesta, kterou lépe absolvovala nadporučice Petra Kvapilová z VÚ 6950 Stará Boleslav. Třetí příčku obsadila nadrotmistryně Lucie Pravdová z hradecké FVZ, která se současně stala přebornicí Univerzity obrany a dosáhla tak stejný úspěch jako její mužský protějšek Richard Dvořák.

Text a foto: Mgr. Viktor Sliva

První ročník přeboru AČR ve sportovním skialpinismu

Dne 20. března 2014 se ve Špindlerově Mlýně konal otevřený přebor AČR ve sportovním skialpinismu, který byl pořádán 15. ženíjním plukem. Přestože letošní sněhové podmínky závodu příliš nepřály, zástupce Univerzity obrany des. Miroslav Hovorka zde vybojoval skvělý výsledek.

Na závod jsem vyrazil již 19. 3. 2014. Cesta z Brna trvala přes 5 hodin a bylo třeba stihnout registraci, oficiální zahájení a seznámení s trati. Už při příjezdu počasí lákalo spíše na kolo než na lyže, avšak o tom nebyla řeč. Oficiální zahájení se konalo večer na Brádrlových boudách, kde jsme rovněž byli ubytováni.

Do závodu se přihlásili vojáci z povolání z různých útvarů, stejně tak jako zástupci horské služby, hasičů či strážců KRMAP. Za UO jsem byl na závodech jediný, a proto mě čekal nelehký úkol. Při večerním setkání jsme byli instruováni, že kvůli rychlému odtávání sněhu bylo nutné trať zkrátit z původních 18 na 12 km. I přes tento fakt se organizátorům

podařilo naplánovat zajímavou a v celku náročnou trať.

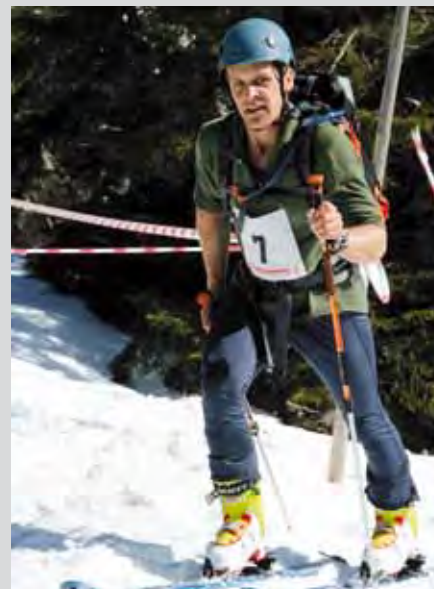
Ve čtvrtek ráno nás probudilo slunce a vše nasvědčovalo parádnímu závodu. Krátce před devátou jsme vyrazili do startovního prostoru, který byl díky startovní bráně od firmy SCOTT nepřehlédnutelný. Došlo ke kontrole lavinových vyhledávačů a start se přiblížil. Lehká nervozita, maximální soustředění a po zaznění výstřelu jsme vyběhli do mírného stoupání. Trať skýtala náročná stoupání a sjezdy, ale i 3 km přesun s lyžemi na zádech. A to bylo něco! Přeci jen běžet ve skialpových botách není úplně pohodové.

Na náročnosti závodu se podepsalo i počasí. Neuvěřitelné vedro, které na hřebenech vystřídal ledový vítr, rychle ubíralo síly. Po 2 hodinách na trati energie vskutku docházela, a tak jsem byl rád, že jsem se dostal k závěrečnému stoupání, po kterém následoval sjezd až do cíle. Ještě v posledním depu jsem měl borce z FTVS UK téměř za sebou, nebylo času nazbyt a s maximálním vypětím jsem spěchal k cíli. Podařilo se! S časem 2:15 jsem proťal pomyslnou cílovou pásku a vybojoval 2. místo v kategorii do 30 let.

Závěrem musím zmínit, že i přes letošní slabou zimu, se organizátorům podařilo připravit v Krkonoších skvělý závod. Za sluneč-

ného počasí se 27 závodníků popralo s náročností trati i vlastními silami a pevně věřím, že si všichni závod užíli alespoň stejně jako já.

**Text: des. Bc. Miroslav Hovorka
Foto: kpt. Mgr. Eduard Zíka**

Karlem Krylem se zabývalo předsednictvo ÚV KSČ

Počátkem března si široká česká, ale určitě i slovenská veřejnost připomněla dvacet let, které již uplynuly od smrti nezapomenutelného básníka, písničkáře a břitkého glosátora Karla Kryla. 12. dubna by se Půlkacíř, jak se jmenuje kniha o Krylovi od publicisty Miloše Čermáka, dožil sedmdesátí let.

Úplně poprvé jsem se s Karlem Krylem velmi krátce setkal nebo spíše ho jen viděl v Novém Jičíně. Bylo to někdy na jaře roku 1969 a já jsem tenkrát bydlel v nedaleké Kopřivnici. Básník a písničkář měl v Novém Jičíně pravděpodobně ještě trvalé bydliště. Pokud ale vím, zdržoval se tehdy ponejvíce již v Praze. Ve stejném roce mu ještě v Československu vyšla, ve vydavatelství Panton, dlouhohrající deska s názvem Bratříčku zavírej vrátka, která údajně vznikla v noci 22. srpna 1968, jako okamžitá reakce na vpád cizích vojsk na naše území. Na konci léta roku 1969 pak emigroval do Spolkové republiky Německo, kde později začal spolupracovat s rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa. A právě na půdě tohoto rozhlasu jsem se s legendou českého protestu setkal podruhé.

V první polovině července roku 1990 jsem v Mnichově absolvoval stáž v předním německém deníku Süddeutsche Zeitung. Chtěl jsem po dlouhých jedenadvaceti letech vidět na vlastní oči člověka, který svými písničkami a verši po celou dobu tzv. normalizace tak neskutečným způsobem provokoval komunistický režim. Údajně o jeho aktivitách několikrát jednalo i předsednictvo ústředního výboru KSČ. Chtěl jsem se osobně setkat s mužem, jehož jak se ukázalo hned během prvního příjezdu do Československa po sametové re-

voluci, díky písničkám znali i velmi mladí lidé, kteří srpnovou okupaci na vlastní kůži nezažili. Karla Kryla jsem zastihl venku na zahrádce, kde popíjel červené víno. Nabídl mi židli a začali jsme se bavit zejména o budoucím vývoji žurnalistiky v zemi s nově nabytou svobodou.

Když jsem Karlu Krylovi vysvětlil, že máme na severní Moravě několik společných známých, navrhnul, abychom se za dva dny opět setkali, tentokrát ne již na půdě Svobodné Evropy, ale v nedaleké restauraci. Na toto setkání jsem přišel společně se svým německým kamarádem Helmutem Kolmederem. Tento zcela nenápadný pracovník německé pojišťovací společnosti Allianz, prakticky po celou dobu Husákovské „normalizace“ tajně přivážel do Československa západní noviny, časopisy a také knihy u nás zakázaných autorů. Díky němu jsem si mohl v němčině, ale i v naší mateřské řeči přečíst některá díla spisovatelů Alexandra Solženicyna, Milana Kundery či jaderného fyzika Františka Janoucha. Zpět do svobodného světa si pak Helmut odvázel informace o pronásledování aktivních odpůrců režimu, věřících a vůbec nekonformních občanů. Za tuto svou činnost obdržel pak ke svému životnímu jubileu, v roce 2008, stříbrnou medaili Jana Masaryka, kterou jsem mu z pověření Ministerstva zahraničních věcí České republiky v bavorské metropoli osobně předal.

Můj německý kamarád tehdy velmi stál o to, aby se s Karlem Krylem osobně seznámil. Helmut Kolmeder se totiž od konce 60. let velmi zajímal o dění v tehdejší Československu, o naši historii, filmy a divadlo. Při návštěvách Prahy se vždy snažil navštívit koncert Hany Hegerové, kterou velice uznával. Podle jména znal také Karla Kryla. Básník ale nebyl toho dne v dobrém rozmaru a po chvíli mi česky důrazně řekl, že se chtěl bavit pouze se mnou a nikoliv s nějakým Němcem. Pak rychle dopil své pivo a odešel. Za více než tři roky, jsem Krylovi na našem čtvrtém a posledním setkání, které se uskutečnilo v jedné brněnské hos-

podě, tuto mnichovskou historku připomněl. Dělal jsem tehdy ještě s jedním kolegou s Krylem rozhovor pro deník Lidová demokracie.

„Velmi dobře si vzpomínám na to, jak jsi mne tenkrát v Mnichově, tedy v Mníšku pod Alpou s tím Němcem našel. Chtěl jsem si opravdu povykládat jenom česky. Přesto mne omluv, nijak zle jsem to nemyslel. Měl jsem tehdy prostě jen dost blbou náladu,“ řekl nečekaně smířlivým tónem básník malého vzrůstu. Dokonce se přitom i trochu usmál. Setrvali jsme pak přibližně hodinu v přátelské debatě o všem možném. Karel mne také informoval, že plánuje na příští rok několik vystoupení na severní Moravě včetně Nového Jičína, kde žije jeho bratr. Domluvili jsme se, že se tam určitě setkáme a povykládáme si. Bohužel k tomuto našemu pátému setkání již nikdy nedošlo.

V pondělí 3. března letošního roku uplynulo přesně dvacet let, od okamžiku, kdy vynikající básník, hudebník a statečný člověk Karel Kryl odešel z tohoto světa. Smrt jej zastihla v Bavorsku, pohřben je ale v Praze. Karel Kryl patří jednoznačně k nejvýraznějším osobnostem české poválečné kulturní scény. Nebyl to vůbec člověk černobílý. Stejně, jak nemilosrdně kritizoval ve svých textech totalitní režim, tak se dovedl ostře ohradit i vůči negativním jevům naší společnosti po listopadu 1989. Bratříček před dvaceti lety zavřel vrátka. Já ale na všechny čtyři setkání s malým rozhněvaným mužem budu vždy velmi rád vzpomínat. A proč vlastně? Z toho důvodu, že každé naše setkání bylo zcela jiné, originální, neopakovatelné. Podobně, jak originální byl i básník a písničkář Karel Kryl.

Text: Kristián Chalupa
Foto: Jiří Sláma

Karel Kryl

Známý jako „Básník s kytarou“ byl český písničkář a básník, jeden z nejvýznamnějších představitelů českého protestu v letech 1968–1989. Písně si sám psal, v jeho repertoáru byly jak krátké úderné pamfletické písně, tak delší poetické a melancholické skladby. Jeho první vydanou písní je Nevidomá dívka, kterou nahrál se skupinou The Bluesmen v roce 1968. Jeho první deska byla vydána půl roku po invazi sovětských vojsk. Kryl emigroval z Československa 9. 9. 1969 a usadil se v Mnichově. Ostatní desky (kromě LP Monology) vycházely již v exilu. Spolupracoval s redakcí Svobodné Evropy. Do Československa se Kryl vrátil 30. 11. 1989, aby se zúčastnil pohřbu své matky. Po krátkém nadšení ze Sametové revoluce Kryl na počátku roku 1990 uveřejňuje kritickou píseň Sametové jaro (album Tekuté písky). Později v kritice polistopadového vývoje pokračuje. Žije v Německu a politicky se neangažuje. Karel Kryl umírá 3. 3. 1994 v Mnichově po prodělaném těžkém infarktu.

Generál Milan Rastislav Štefánik

– první československý ministr vojenství

Před 95 lety, v neděli 4. května 1919 před polednem havaroval při přistání u Bratislavy dvojplošník Caproni, kterým se z italského Udine do nově vzniklého Československa vracel jeden z jeho předních tvůrců, generál a politik, první ministr vojenství Československé republiky Milan Rastislav Štefánik spolu se třemi italskými letci. Pád letadla nikdo z jeho posádky nepřežil.

Budoucí politik, generál francouzské armády a astronom Milan Rastislav Štefánik přichází na svět 21. července 1880 ve vesničce Košariská na západním Slovensku jako šesté z 12 dětí v rodině slovenského vlastenecky orientovaného evangelického faráře Pavla Štefánika. Po skončení středoškolských studií na evangelických lyceích v Bratislavě, Šoproni a Sarvaši odchází v roce 1898 studovat do Prahy stavební inženýrství podle přání otce. V roce 1900 však přestupuje na Filozofickou fakultu Karlovy univerzity, kde navštěvuje i přednášky prof. T. G. Masaryka. Toho tento snaživý student a vlastenecky orientovaný Slovák zaujme a časem jej zve i do své rodiny na filozofické debaty.

Na Filozofické fakultě se tehdy vyučovala i astronomie, která zejména poutá zájem mladého Štefánika, vedle matematiky a fyziky. Po promoci na podzim 1904 získává doktorát z filozofie a následně odchází do Paříže, kde působí moderní hvězdárny. A právě v nich může mladý Slovák uplatnit své vysokoškolské vzdělání. M. R. Štefánik pracuje ve hvězdárně, jejímž ředitelem je věhlasný francouzský astronom profesor Jules Janssen. Již roku 1905 Štefánik podniká výstup do observatoře na vrcholu hory Mont Blanc. V dalších letech se z něj stává doslova světoběžník, kdy jako astronom procestuje několik zemí světa a dostává se až na Tahiti, kde pozoruje zatmění Slunce.

Mezitím získává francouzské státní občanství a po vypuknutí první světové války v roce 1914 se dává do služeb francouzské armády. Jako známá osobnost z vědeckých kruhů je pověřován diplomatickými jednáními, dostává se k letectvu a působí na srbské frontě jako pilot pozorovacích letů. V průběhu roku 1915 se v Paříži setkává s T. G. Masarykem a dr. E. Benešem, kteří jej získávají pro myšlenku boje proti Rakousko-Uhersku a snahy po vytvoření samostatného státu, sestávajícího z historických českých zemí a Slovenska. Společně vytvořili známý triumvirát vůdčích představitelů prvního národního odboje a počátkem roku 1916 stanuli v čele nově utvořeného politické-

Mohyla M. R. Štefánika na Bradle

ho orgánu – Československé národní rady se sídlem v Paříži. A právě zde se zúročily Štefánikovy mnohaleté konexe a známosti v salonech a vyšších společenských kruzích Francie, které dává ochotně do služeb společnému snu – vytvoření samostatného československého státu. Je to on, kdo zprostředkovává Masarykovi a Benešovi audience u nejvyšších politických a vojenských představitelů Francie a posléze i Itálie, které se společně snaží zainteresovat pro myšlenku rozbití Rakousko-Uherska a vytvoření nových nástupnických států, včetně Československa, na jeho troskách.

Vedle diplomatických jednání bylo nutné pro úspěch československé zahraniční akce také vytvořit ozbrojené vojsko – legie, a to na území dohodových států, které byly ve válečném stavu s Německem a Rakousko-Uherskem. Legie mají být vytvořeny jednak ze zajatých vojáků rakousko-uherských armád a jednak ze zde žijících českých a slovenských krajanů. Tohoto náročného úkolu se ujímá právě M. R. Štefánik, který již v hodnosti generála francouzské armády v rozhodujících letech 1916 – 1918 vytváří tyto legie ve Francii, Itálii a Rusku. Další 3000 mužů – dobrovolníků se mu daří získat také v USA mezi našimi vlasteneckými krajanými. Tyto legie jsou neprodleně zapojeny po boku bojujících armád dohodových států na frontách první světové války. A jejich hrdinské bojové vystoupení je nakonec jedním z největších trumfů Masaryka, Beneše i Štefánika v jejich boji za prosazení idee samostatného Československa. To se nakonec ve své republikánské formě stane skutečností na podzim 1918 spolu se zhroutěním Rakousko-Uherska a posledními výstřely první světové války.

V první vládě nové Československé republiky se nyní již generál M. R. Štefánik logicky na základě svých vojenských a organizačních zkušeností stává ministrem vojenství, i když okolnosti mu zatím nedovolují vrátit se do své milované a nyní již svobodné vlasti. Chaotické dění v Evropě po skončení války jej zatím nutí pobývat u našich legií na Sibiři a posléze i v československé delegaci v Paříži na právě probíhající mírové konferenci. Ta z právní-

ho hlediska ukončila první světovou válku a zakotvila nové evropské uspořádání, včetně vzniku nových, tzv. nástupnických států. Téměř čtyřicetiletý Štefánik pomýšlí i na sňatek s italskou snoubenkou – markýzou Giulianou Benzoni. Již delší dobu jej navíc sužují bolesti a podstupuje operaci žaludku. Jako člen československé vlády se chystá na návrat do nové vlasti, aby svojí autoritou vedle prezidenta T. G. Masaryka pomáhal budovat a konsolidovat nový stát v srdci Evropy. Ale všem těmto plánům a očekávání učiní přítrž tragická Štefánikova smrt na počátku května 1919.

Skutečná příčina pádu Štefánikova letadla se zřejmě již nikdy nepodaří zjistit. V každém případě jeho smrtí ztratilo nové Československo nezastupitelnou osobnost, která uvnitř i navenek symbolizovala česko-slovenskou jednotu. Bohužel nezanechal žádné ucelené paměti či politický testament, ze kterých by byly patrné jeho hlubší politické a filozofické postoje. Známost skutečností je, že byl z triumvirátu hlavních představitelů Československé národní rady nejvíce konzervativně orientován, což bylo dáno zejména jeho životním stylem a dlouholetým působením v politicko-společenských salonech světových velmocí. Měl také pochybnosti o vhodnosti republikánské formy vlády pro nový stát, pro který preferoval spíše konstituční monarchii. Snad to bylo dáno tím, že „republika“ jako státní zřízení, které v tehdejší Evropě nemělo příliš reálných vzorů, ve Štefánikových očích představovala zejména rozvrat a anarchii v tehdejší sovětském Rusku s jeho bolševickými mocenskými orgány – sověty, které poznal na vlastní oči.

Podobizna generála M. R. Štefánika bývala za první republiky vyobrazována na bankovkách či poštovních známkách. V učebnicích bývaly fotografie jeho hrdé postavy oděné do uniformy francouzského generála a tu a tam se objevila i jeho socha na českých a slovenských náměstích. Po roce 1948 byl vládnoucím komunistickým režimem vymazán z obecného národního povědomí. Když jsem byl před několika lety ve Štefánikově rodišti v Košariskách, navštívil jsem místo jeho posledního odpočinku – monumentální mohyly na Bradle i rodný dům, z něhož je dnes Štefánikovo muzeum. Průvodkyně nám tehdy sdělila, že ještě v roce 1968 navštívila Štefánikovo rodiště jeho bývalá snoubenka Giuliana Benzoni, která i v časech první republiky bývala častým hostem v Československu, zejména u prezidenta T. G. Masaryka v Lánech.

Snad se mi tímto malým příspěvkem podařilo přiblížit zejména dnešní generaci mladých osobu generála M. R. Štefánika a jeho významný příspěvek ke vzniku našeho novodobého státu. Zejména v dnešní době, kdy jeho osoba tak trochu nezaslouženě upadá do zapomnění a jeho jména nebylo vzpomenu například ani v nedávno vysílaném historickém televizním cyklu České století v kapitole, pojednávající o boji za prosazení vzniku samostatného Československa. To si tento hrdina zcela jistě nezaslouží.

**Text a foto: Mgr. Jan Jandl
předseda Historicko-dokumentační
komise MěV ČSBS Brno**

POZVÁNKA

Městský výbor Českého svazu bojovníků za svobodu Brno
Historicko-dokumentační komise MěV ČSBS
a Univerzita obrany

Vás zvou

na 18. ekumenické shromáždění k 72. výročí heydrichiády, uctění památky popravených obětí v Kounicových kolejích a uctění obětí vypálených obcí Lidice a Ležáky

5. června 2014 v 15.00 hodin

Kounicovy koleje v Brně-Žabovřeskách na ulici Králova č. 45

Program:

Pietní akt a položení květin na nádvoří Kounicových kolejí v místech někdejšího nacistického popraviště.

Vystoupení duchovních představitelů zúčastněných církví.

Beseda a diskuze přítomných účastníků pietního shromáždění v Pamětní síni.

Veletržní okénko

Co nabízí výstaviště v květnu a červnu 2014

Animovaný film, drahé kameny a psi

Do slov v titulku se dá shrnout dění na brněnském veletrhu v květnu a červnu. Po celou tuto dobu je výstaviště pouze hostitelem všech akcí, tudíž bezplatně vstupenky pro studenty UO nelze objednat!

Na 11. brněnském **Majálesu** dne 7. května hraje na 50 studentských kapel. Za přítomnosti akademických funkcionářů, představitelů města Brna a Jihomoravského kraje proběhne volba Krále, Miss a Prince Majálesu. Další akcí od 9. do 11. května je český festival japonského komiksu – mangy, animovaného filmu-anime a moderní japonské kultury **Animefest**. Letos je to 11. ročník a jde tak o nejstarší a největší setkání fanoušků tohoto specifického žánru v ČR. Na programu jsou přednášky, soutěže, workshopy a promítání nových i starších animovaných filmů. Další květnovou akcí měl být vedením BVV ohlašovaný Autosalon. Neuskuteční se pro nezáměr vystavovatelů podobně, jako loňský cyklistický veletrh Bike a veletrh užitkových aut Autotec.

Mezinárodní prodejní výstava minerálů, fosilií, šperků a přírodnin **Minerály Brno** vstupuje do svého 30. ročníku. Od 24. do 25. května se v pavilonu B odehraje jedna z našich největších akcí tohoto charakteru. Je přihlášeno na 70 vystavovatelů a nabídka je velmi široká, od polodrahokamů, krystalografických a petrografických kuriozit po jantar. Je to zcela přirozené vzhledem k tomu, že Morava je na minerály nesmírně bohatá a v minulosti byla křižovatkou a průchozím koridorem Jantarové stezky. Od Dunaje Moravskou bránou šla Jantarová stezka na sever k Baltu od doby bronzové a po čtyři tisíce let udávala směr všem armádám, co Moravou prošly. Sym-

bolem slunce – jantarem se zdobily velké středomořské civilizace starověku a dodnes se hledá Jantarová komnata ukradená nacisty z Carského Sela při obléhání Leningradu. Co do mineralogického bohatství Moravy si autor těchto řádků vzpomíná na doby, kdy v 70. letech 20. století v Horních Borech místní znalci po celý rok sbírali po orbě na poli kusy polodrahokamů. Pak je znovu pečlivě na pole aranžovali, aby je mohl objevit západoněmecký sběratel, oplývající tvrdou měnou, jemuž dělali průvodce. I dnes lze na polích leccos nalézt v lokalitách jako korálky navlečených na železniční trati Brno - Žďár nad Sázavou a nejenom tam. Na galerii pavilonu B proběhne souběžně tradiční mezinárodní soutěž vín **GRAND PRIX VINEX 2014**, spojená s ochutnávkou vín.

Od 21. do 22. června je hlavní akcí na výstavišti 48. ročník mezinárodní výstavy psů všech plemen **INTERCANIS - CA-CIB FCI**. Organizátorem výstavy je Českomoravská kynologická jednota Praha. První den budou vystavována lovecká plemena, pastevecká plemena, chrti a národní plemena, dosud neuznaná Mezinárodní kynologickou federací. V neděli ostatní plemena. Za posledních 25 let se výrazně zvýšil počet plemen, chovaných jako domácí mazlíčci proti plemenům užitkovým. Z těch jmenujme plemena lovecká, na jejichž čistokrevný chov jsou kladeny vysoké nároky a to jak na výkon psa, tak i na jeho tělesnou stavbu a zdraví. Ze služebních plemen všichni hlídají psi včetně německého ovčáka zaznamenali ústup ze slávy díky elektronice, jež je často nahrazuje. Dosud nenahraditelní jsou v hledání drog nebo výbušnin.

Text: Dr. Vít Pospíšil

Doc. Jiří Maxa osmdesátníkem

Přesně na den učitelů se dožil osmdesáti let docent Jiří Maxa, který spojil celý svůj aktivní život s působením na Vojenské akademii a Univerzitě obrany. Po příchodu z rodné Šumavy a studiu na Vyšší průmyslové škole letecké v Mladé Boleslavi jubilant absolvoval na Vojenské akademii vysokoškolské studium leteckého strojího průmyslového oboru.

Po studiu byl přijat jako asistent Vojenské akademii, kde úspěšně prošel vědeckou přípravou v oboru stavba dopravních strojů a zařízení. Později byl po habilitačním řízení jmenován docentem pro obor aerodynamika. Za léta svého působení doc. Maxa zanechal jako učitel výraznou stopu při výuce tisíců studentů strojních oborů u nejrůznějších specializací. Vyučoval celou řadu předmětů spojených s mechanikou tekutin, hydromechanikou a aerodynamikou u českých i zahraničních studentů a doktorandů. Na počátku sedmdesátých let také působil jako učitel jeden rok v Egyptě. Pro výuku doc. Maxa zpracoval několik kvalitních skript a učebních pomůcek.

Ve své vědecké práci se docent Maxa zabýval především problematikou nestacionárního proudění kapalin a plynů. V rámci různých úkolů a projektů řešil řadu numerických simulací a praktických aplikací proudění tekutin pro průmysl. Při své práci byl pověstný svou soustředěností, kdy pravidelně přestával vnímat okolní prostředí a své rovnice klidně odvozovat i na různých schůzích a shromážděních.

Kromě odborné práce je jubilant v povědomí jako dlouholetý odborový funkcionář. V soukromí se hodně věnoval rodině, svým dvěma dětmi a posléze vnukům. Odreagování pak nacházel při práci na zahrádce na Kraví hoře.

Docent Maxa je se svou alma mater ve stálém kontaktu. Bývá členem různých komisí, konzultuje odborné problémy a v případě nutnosti zaskočí i ve výuce. Kromě toho se angažuje v práci městského výboru Českého svazu bojovníků za svobodu a dále jej můžeme potkat při józe a relaxačním cvičení.

Přejeme jubilantovi hodně zdraví a osobní pohody do dalších let.

Připojujeme úsměvnou vzpomínku na pedagogické působení u zahraničních studentů:

Docent Maxa kupodivu měl největší respekt u muslimských studentů. Takové neuvěřitelné, téměř až mýtické postavení tento laskavý a dobrosrdečný učitel zaujal díky zdánlivě podružné příhodě. Tehdy měl přednášku o standardní atmosféře. Pedagog právě vysvětloval, jak s nadmořskou výškou klesá teplota, což budoucí libyjské vojenští meteorologové zásadně zpochybňovali poukazováním na Ikarův pád, jehož voskem spojená křídla se teplem rozpadla, protože letěl příliš vysoko a tedy blízko Slunci.

Shodou okolností právě na střechu výškové budovy v sousedství Vojenské akademie umístovali pomocí vrtulníku těžké zařízení na mytí oken. Kvůli krátkému závěsnému lanu se vrtulník při několikerém přiblížení ke střeše vždy ve vzduchu zakymácel a těžké břemeno se rozkývalo. Celou akci oknem sledovali arabští studenti ze svých lavic a činnosti vrtulníku přirozeně začali věnovat podstatně větší pozornost než argumentům přednášejícího. Zanícený pedagog napomenul studenty a přidal fatální větu: „Nedívejte se stále z okna, ono to stejně za chvíli spadne tak jako tehdy ten Ikaros.“

Ani sám autor neví, proč tuto prorockou myšlenku vyjádřil, asi to mělo být něco jako vtip. Vzápětí se však při jednom manévru zavěšené břemeno tak rozkývalo, že hrozilo vrtulníku zřícení. Pilot proto v tom okamžiku náklad odhodil a těžké břemeno dopadlo na přízemní budovu výpočetního střediska.

Přítomní studenti až do konce přednášky ani nešpitli a od té doby obcházeli docenta Maxu s posvátnou úctou. Příhoda se pak šířila a předávala mezi generacemi zahraničních studentů. Jen jim nebylo jasné, jestli tento záhadný učitel umí tak předpovídat budoucnost, anebo jestli dokonce pád břemene nastal, protože to jako mocný prorok přikázal.

Text: Alena Šimková a Vladimír Horák

Foto: Vladimír Horák

Ples vojenských mediků

Úderem osmé hodiny, v pátek 14. března 2014, se začal plnit velký taneční sál historické budovy Adalbertina v Hradci Králové studenty Fakulty vojenského zdravotnictví UO, jejich přáteli a pozvanými hosty.

Na první pohled bylo ovšem díky slavnostním uniformám a vojenským smokingům patrné, že tento ples je událostí vojenskou. Letos poprvé pořádanou Unii studentů a přátel FVZ. Pořadatelé předvedli dokonalou organizační harmonii, od výběru k tanci příjemně hrající kapely, přes ukázky standardních a latinsko-amerických tanců v provedení dvou párů, během kterých předvedl své mistrovské umění i student 4. ročníku vojenské far-

Reprezentační ples FEM

V pátek 14. března 2014 se v Klubu Univerzity obrany uskutečnil tradiční, letos již IX. reprezentační ples Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany.

Pozvání děkana FEM plk. doc. Ing. Vladana Holcnera, Ph.D., přijali představitelé vedení UO a předseda představenstva firmy T-SOFT Praha Ing. Jaroslav Pejčoch.

Jedním z nejdůležitějších motivů pro pořádání plesu bylo vytvořit další příležitost pro společenské setkávání akademických pracovníků a studentů mimo výchovně vzdělávací proces. Podle reakcí přítomných účastníků ples přispěl k dobré pohodě, umožnil zastavit se v každodenním shonu a nepochybně pomohl k rozvoji společenského a kulturního života pracovníků fakulty, jejich rodin a přátel. Dobrou náladu v průběhu plesu navodil bohatý kulturní program.

Jak už to na podobných akcích bývá, i na plese FEM bylo možné se poučit, jak má tanec vypadat, když se toho ujmu profesionálové. V rámci předtančení byly předvedeny ukázky standardních a latinskoamerických tanců v podání tanečního klubu TK Akademik Brno. K dobré pohodě přispěla vystoupení hudební skupiny Panorama z Vyškova pod vedením kapelníka PhDr. Ivo Klenka a VUS Ondráš pod vedením pana Pavla Koplíka. V průběhu plesu se představil s barmanskou show pan Cempírek ze Žďáru nad Sázavou. Půlnoční losování bohaté tomboly bylo úspěšným vyvrcholením plesu, na kterém se téměř dvě stě účastníků výtečně bavilo a výherci tomboly si odnesli i hmatatelnou vzpomínku.

Vedení fakulty, všichni její podporovatelé, a zejména pak organizátoři plesu jsou přesvědčeni, že se podařilo navázat a rozvinout tradici, kterou si v dalších letech nenechá ujít žádný příslušník Univerzity obrany.

Text: Ing. Vladislav Vincenec, Ph.D.

Foto: Ing. Vladislav Poledník

macie rtn. Tomáš Kučera. Následovalo skvělé půlnoční představení v gesci našich studentů, které publikum v čele s aplaudujícím děkanem ocenilo bouřlivými ovacemi.

Je naprosto jasné, že přípravy takové události si vyžádaly mnoho času a nadšení pořadatelů. Ti šli dokonce tak daleko, že před plesem uspořádali několik lekcí výuky základů společenského tance. Ples se vydařil a latka je nesmírně vysoko, a nám nezbyvá než se těšit na příští rok. Děkujeme!

Text: doc. RNDr. Vanda Boščíková, Ph.D.

Soutěžní křížovka o ceny!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 6. června 2014
e-mailem na adresu: listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Tajenka z č. 3: dost času, lidí a peněz.
Výherci z č. 3 jsou Jan Jandl a Petr Mikel.

Šance pro dva čtenáře

Baví se přítelkyně: Dokázala bys žít bez svého muže? Ale jo, jen kdyby ...

	OBČ	1	CELMÍ KOD ITALIE	HRUZA	VÝROBCE NĚMEC- KÝCH AUT		ZNOJ	URANOVÉ DOLY ŽK	2	RADIO- LOKÁTOR
MUŽSKÉ JMÉNO						KOSMETIC- KÝ PŘÍRÁSEK				
SPORTOVNÍ NÁČNĚ						SLEZSKÁ ŘEKA				
HLE NÁP			ZN. SPAN AUT					PRŮC. BRSLAD DVOŘÁKA		
RUSKÉ SIDLO			SAMOCVNÝ PROCES					SARMAT		
ZASNOU- BENÍ DŘE				ŘÍMSKÝ ST.				ČIŠŤOŠ. DOVTIPENÍ		
	EDEM. PŘÍPRAVEK PROTI ŠKODLIVOSTI			BOJOVÉ ROZDÍL. JM.	NĚSTĚTI listy POLYMER. DROJINY NÁPŮJ			ZNAČKA KOSMETIKY		
LYŽÁŘSKÁ VĚTROVKA						DODELA			NEMO- RALNOST	STAVĚNÍ JAZERN
CHRANICÍ VAT OBRUBOU						DOGNA				
REDUČNÍ SKY PLÁŠT								PŘEDLOŽKA PŘESLOVCE MÍSTA ŽMI		
JÍZDA TAXI				TELO- VEDEC				SPZ MŮST		
	HL. NĚSTĚD PERLU			BABIČKA star.		BUŽEK LÁSKY		TAK MNOHO nář.		
KLEČ NA DRUŽEŽ	LEŠNÍ ZÁVOD					ADOLF star.				
DRUH FILMY						JM. NOR KRALU				
ČÁST ZÁSTĚRY						SVISLA JEŠKYNE				
PLISNÁ MIRA PŘEVHŮ								ANEBI na.		
				DRUH PEPŘE				POBIDKA		
				ZNAČKA LAWRENCIA				V NĚM.		
								INICJÁLY ZPĚVÁKA HLASE		
						VYKVĚT				
						KONČE TINA				
										DČKA

SUDOKU

		5				8	
2		1		7		6	
4		9		2		1	
		3		5			
8	2					6	7
		7		8			
7		5		6		2	
5		8		3		9	
		4				1	

		5				5	
2		1		7		6	
4		9		2			
1		3		5	2		
8	2					6	7
		7		8			
7		5		6		2	
5		8		3		9	
		4				1	

5							
9	2			8			3 7
1		6	9	3			
6						8	2
	2				3		
1	3						9
			4	1	7		5
2	4			3			6 9
							4

SUDOKU NA JARNÍ TEPLÉ DNY - LUŠTĚTE PO VELIKONOČNÍM HODOVÁNÍ,
NA CHALUPĚ A NA ZAHRÁDCE, PŘI JARNÍ PROCHÁZCE NEBO JEN TAK V POHODLÍ DOMOVA

		5			2		4
		1				9	8
3				5		7	
9					8		
	6		3		7		
			1				3
	9			4			7
8	7					1	
5			3			9	

	4	5		6			
		2		3	5		1
					8	7	9
	5	9					
1	6					8	7
						9	5
2	3		8				
5			6	1		4	
				9		2	1

5							
9	2			8			3 7
1		6	9	3			
6						8	2
	2				3		
1	3						9
			4	1	7		5
2	4			3			6 9
							4

Po stopách bojů čs. legionářů v Itálii

Bylo to dne 10. května 1930, kdy bylo před budovou Československého autoklubu v Praze neobvykle rušno. Stálo zde sedm nových aut. Praga, Škoda, Zetka či Tatra s nápisem na jejich bocích „Po stopách italské legie v Itálii“. Do nich nastoupila dvacítka účastníků výpravy ze Sdružení italských legionářů. Davy zvědavých lidiček jim mávaly a vyprovázely je na dalekou cestu.

Dne 12. května navečer přijela kolona aut přes Trident do Rovereta. Město je zapsáno v dějinách čs. legie tím, že 3. listopadu 1918 zde rakousko-uherská armáda kapitulovala. Tehdy po boku královské italské armády vstoupili vítězně do Rovereta také čs. legionáři 39. výzvědného pluku, kteří s nimi až sem, od března 1918, prošli nebezpečnou bojovou cestu... Tolik uvádí A. Navrátil v brožuře z roku 1932. Naše pouť po těchto místech nebyla tedy první...

Rovereto se rozkládá v údolí řeky Adiže. Má 35 tisíc obyvatel. Město míru a muzeí. Je sevřeno vápencovými stěnami s jeskyněmi či malebnými labyrinty skalních skupin. Celé okolí patří k charakteristickým prvkům typickým pro Dolomity. Stolový povrch hor, srázné stěny, věžové vrcholky, rozeklané hřbety s bizarními tvary štítů. Prostě malebná krajina i samotné město s vinoucí se mělkou řekou.

Dolomity představují nejen obdivuhodný přírodní úkaz, ale jsou i monumentálním památkem krvavých bojů první světové války, jejíž pozůstatky jsou zde dodnes patrné.

Místa bojů připomínají muzea, hřbitovy, pomníky či pamětní desky nejen našich bojovníků.

Nepochybně nejznámější připomínkou Velké války je bronzový Zvon míru, který je situován v jižní části města na vršku nad městem a je zavěšen na pilonech v jeho mohutné dominantní velikosti. Právě na nedalekém hradě s výhledem do krajiny bylo podepsáno příměří. Zvon měří 3,36 m, v průměru má 3,21 m a váží 22,6 tuny. Je ulit od r. 1924 z různých válečných zbraní všech tehdy bojujících stran. Je v něm i část škodovického děla. Na tomto návrší je i 114 žerdí s vlajkami států světa, které umocňují slovo MÍR. Pro nás je Dnem tohoto zvonu 28. říjen, kdy sto úderů hlásá mír a vznik Československa, ale i pietu padlým. Je to zvláštní místo s amfiteátre

kolem zvonu, místo nutící k zamyšlení a pod ním fontánka se zurčící vodou, kterou nezbytně potřebujeme k životu! Místo připomínající nesmyslnost války v jejich nesmyslně krutých bojích!

Poté jsme navštívili další památné místo, které jsme odsud zdolali, jak jinak, než pěšky. Ossarium – Sacratio Militare di Castel Dante. Je to mohutná kruhová kaple na vršku, kolem ní jsou náznaky zákopů či střílen, které umocňují historickou válečnou vřavu i děly kolem. Vše je rámováno udržovaným trávníkem, který láká k odpočinku. Po strmých schodech jsme vešli do kaple. Obklopily nás tísňivé expozice plné jmen padlých v suterénu a v patrech. Nejen před pamětní deskou našich 151 padlých, se dále skláníme nad dvaceti tisíci dalších vojáků, kterým válka vzala život. Kostnice je zde postavena od roku 1936. Ani se nám odsud nechtělo dále, slunce příjemně hřálo a venku rychle rozehnal chmury a vyhnalo chlad z těl poutníků nabraný v ossariu. Čas však běžel a tak jsme se přesunuli do města.

Dalším cílem bylo Italské historické muzeum války (Museo Storico Italiano della Guerra). Československo zde má na tomto středověkém hradě-pevnosti Castello, kde je zmíněné muzeum, skromnou expozici s bustou T.G.M., s vlajkami či plakáty s tematikou činnosti našich legionářů v Itálii. Avšak ihned u vchodu je škodovický moždíř, který není zrovna příjemnou relikvií, ale nepochybně vzbuzuje úctu k umu našich zbrojírů. Jsou zde i figuríny našich legionářů, fotografie z vojenských pozic aj. Muzeum I. sv. v. je věnováno především bojům v Alpách, vystaveny jsou dobové zbraně a jako nepřehlédnutelný exponát je zde i kovová neprůstřelná vesta, patřící spíše do středověkých bojů. Cesta z hradu kolem řeky byla rychlejší a vzápětí opouštíme kouzelné středověké město míru a muzeí. Na všech místech jsme položili květiny. Po dvaceti kilometrech jízdy i náročném dnu se ubytováváme v Riva de Garda.

